

Для жыхароў вёскі Сенькава і іншых населеных пунктаў на памежжы з Латвіяй гэтая крыніца стала своеасаблівым духоўным цэнтрам. Найбольш людна тут у рэлігійныя святы, але не толькі...

Геранія гэтай публікацыі спачатку адмовілася ад хворага сына. А праз 4 месяцы забрала яго дадому. Гэты ўчынак цалкам змяніў не толькі жыццё яе і сына, але і лёсы іншых людзей...

Самы доўгі мост у Швецыі — Эландскі. Ён звязвае Кальмар і востраў Эланд. Неафіцыйная назва гэтай тэрыторыі — «востраў жыццёў». Справа ў тым, што на востраве безліч ветракоў.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

НАВАЦЫ ў САЦАБСЛУГОЎАННІ

Аб прыёмных сем'ях для старых, дамах-інтэрнатах павышанай камфортнасці і ўзмацненні адказнасці дарослых дзяцей за сваіх састарэлых бацькоў

Колькі каштуе паслуга сядзелкі ў цэнтрах сацабслугоўвання насельніцтва і якая патрэба ў гэтых паслугах? Ці будзе больш жорсткай адказнасць дарослых працаздольных дзяцей за сваіх састарэлых бацькоў? Калі запраце ў Беларусі дзяржаўны сацыяльны заказ? Учора на сайтах Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі і БелТА з удзелам намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Аляксандра Аляксеевіча РУМАКА і спецыялістаў міністэрства прайшла онлайн-канферэнцыя на тэму «Сацыяльнае абслугоўванне насельніцтва», на якой можна было атрымаць адказы на гэтыя і іншыя пытанні.

Аксана МІХАЙЛОЎСКАЯ, Гродна: Ці будзе больш жорсткай адказнасць дарослых працаздольных дзяцей за сваіх састарэлых бацькоў? Калі так, то якім чынам?

Аляксандр Аляксеевіч РУМАК: Гэтае пытанне разглядаецца. Дзяржава ў поўным аб'ёме будзе клапаціцца пра адзіночкі інвалідаў і адзіночкі пажылых грамадзян. Што тычыцца працаздольных грамадзян, якія маюць сваякоў, абавязаных па законе клапаціцца пра іх, плануецца змяніць умовы прадастаўлення ім сацыяльных паслуг, што аказваюцца тэрытарыяльнымі цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва (ТЦСАН).

Утрыманне працаздольных бацькоў, якія маюць патрэбу ў дапамозе, з'яўляецца абавязкам іх паўналетніх працаздольных дзяцей (абавязкі дзяцей у дачыненні да бацькоў замацаваны ў арт. 100 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сямі).

Прадугледжана, што грамадзянам, якія маюць паўналетніх дзяцей, мужоў і бацькоў, якія не з'яўляюцца інвалідамі I і II групы і не дасягнулі ўзросту, які дае права на пенсію па ўзросце на агульных падставах (альбо іншых фізічных або юрыдычных асоб, з якімі заключаны дагавор рэнты з выдзяленнем сродкаў на утрыманне, дагавор пажыццёвага ўтрымання з утрыманнем), спецыяльныя жылля памяшканні ў дамах-інтэрнатах агульнага тыпу прадастаўляюцца на платных умовах. Тым самым прадугледжваецца залежнасць умоў пражывання ад наяўнасці ў грамадзян, якія паступаюць у інтэрнатную ўстанову, дзяцей працаздольнага ўзросту і, адпаведна, аказанне дзецьмі дапамогі па кампенсцыі выдаткаў на утрыманне сваіх бацькоў у такіх умовах.

Жанна МАРКІНА, Мінская вобласць: Ці існуе чарга на пасяленне ў аддзелены кругласутачнага знаходжання? Якія ўмовы аплаты за паслугі?

Аляксандр Аляксеевіч РУМАК: Чарговыя на пасяленне ў аддзелены кругласутачнага знаходжання грамадзян пажылага ўзросту і інвалідаў тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва сёння няма.

Памер аплаты за пражыванне ў такіх аддзяленнях складае 80% ад пенсіі, атрыманай працаздольным грамадзянінам.

У рамках работы па павышэнні адказнасці працаздольных дзяцей за сваіх працаздольных бацькоў разглядаецца пытанне аб змене ўмоў прадастаўлення сацыяльных паслуг тэрытарыяльнымі цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва працаздольным грамадзянам, якія маюць сваякоў, абавязаных па законе клапаціцца пра іх.

Дарыцкая М.М., Гомель: Колькі каштуе паслуга сядзелкі ў цэнтрах сацабслугоўвання насельніцтва? Якая патрэба ў гэтых паслугах? Колькі чалавек у чарзе на аказанне паслугі сядзелкі?

Аляксандр Аляксеевіч РУМАК: Сёлетня паслугі сядзелкі ўвайшлі ў пералік бясплатных і агульнадаступных сацыяльных паслуг дзяржаўных устаноў сацыяльнага абслугоўвання. У сувязі з гэтым яны будуць аказвацца па сацыяльна нізкіх даступных цэнах, якія ў адпаведнасці з заканадаўствам вызначаюцца аб'ёмнакамамі і Мінскім гарвыканкамам.

Зараз кошт норма-гадзіны на аказанне сацыяльных паслуг, якія ўваходзяць у згаданы пералік, складае ад 1500 рублёў у Мінскай вобласці да 2950 рублёў у Брэсцкай вобласці.

У 2012 годзе 143 сядзелкі аказалі дапамогу 286 чалавекам. Пры гэтым у Гомельскай вобласці такія паслугі не аказваліся.

Марыя Мікалаеўна, Сморгонь: Я жыву ў г. Сморгоні і нядаўна выйшла на пенсію. Хочацца чысьці займацца, нешта рабіць. Чула, што ёсць нейкае паўстацыянарнае абслугоўванне. Што гэта такое?

Аляксандр Аляксеевіч РУМАК: У ТЦСАН з 2007 года пачала ўкараняцца новая форма сацыяльнага абслугоўвання — паўстацыянарнае сацыяльнае абслугоўванне, якое прадугледжвае знаходжанне чалавека ў цэнтры на працягу дня. Да 2010 года ва ўсіх цэнтрах былі адкрыты аддзелены дзённага знаходжання для інвалідаў, а з 2011 года ў цэнтрах сталі стварацца аддзелены дзённага знаходжання для грамадзян пажылага ўзросту. На 1 студзеня 2013 года такія аддзелены функцыянавалі ўжо ў 10 цэнтрах, уключаючы цэнтр Сморгонскага раёна.

Тут для пажылых грамадзян створаны ўмовы для падтрымання актыўнага ладу жыцця: працуюць гурткі і клубы па інтарэсах, кампютарны клас, правядзена розных культурна-масавых і спартыўна-аздараўленчых мерапрыемстваў.

СТАР 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПРЫЧЫНАЙ СМЕРЦІ БАРЫСА БЕРАЗОЎСКАГА СТАЛА ПАВЕШАННЕ

Смерць Барыса Беразоўскага наступіла ў выніку павешання, аднак слядоў гвалтоўнай смерці на целе загінулага не выяўлена, перадаюць інфармагенцтва са спасылак на афіцыйную справаздачу па выніках ускрыцця цела бізнэсмена, апублікаваную Скотланд-Ярдам. Такім чынам, асноўнай версіяй таго, што адбылося, з'яўляецца самагубства. У бліжэйшы час будуць праведзены далейшыя тэсты, уключаючы таксікалагічныя і гісталагічныя даследаванні. Таксама ў паліцыі паведамілі, што крыміналістычнае абследаванне будзе працягвацца некалькі дзён, кардон будзе захоўвацца да таго часу, пакуль гэтыя работы не завершацца.

РАСІЯНЕ ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ ІДЭЮ НЕ ПРАДАВАЦЬ АЛКАГОЛЬ АСОБАМ ДА 21 ГОДА

Вынікі апытання, праведзенага Усерасійскім цэнтрам вывучэння грамадскай думкі, сведчаць, што большасць грамадзян (76%) падтрымлівае ідэю павышэння ўзроставага цензу продажу алкаголю з 18 да 21 года.

ФРАНЦУЗЫ ПАЗБАВІЛІСЯ КАЛЯ МІЛЬЁНА ПРАЦОЎНЫХ МЕСЦАЎ З-ЗА «ПАДАТКОВЫХ УЦЁКАЎ» ПРАДПРЫМАЛЬНІКАЎ

Узмацненне жорсткасці падатковага рэжыму ў Францыі прывяло да таго, што на працягу 20 гадоў краіна страціла каля аднаго мільёна працоўных месцаў, сведчаць звесткі фонду Consoide, апублікаваныя ў шотдзённай французскай газеце Le Figaro. У справаздачы гаворыцца, што, «па самым сціплым ацэнках», за гэты час краіну пакінулі 60.000 прадпрымальнікаў. Усе яны кіравалі кампаніямі, у якіх працавалі прыкладна па 16 чалавек. Калі б яны засталіся, у Францыі было б на 960 тыс. працоўных месцаў больш. Колькасць «падатковых бежанцаў» рэзка павялічылася ў мінулым годзе. Сярод іх аказаліся такія вядомыя персаны, як кінарэжысёр Жэрар Дзюлард, сямя Мюлье, якая валодае сеткай супермаркетаў Auchan, адзін з піянераў электроннай музыкі французскага кампазітар Жан-Мішэль Жар і найбагацейшы чалавек Францыі Бернар Арно.

З ТЭХАСКАЙ ЛАБАРАТОРЫІ ЗНІКЛА АМПУЛА СА СМЯРОТНА НЕБЯСПЕЧНЫМ ВІРУСАМ

Кіраўніцтва навукова-даследчай лабараторыі ў горадзе Галвестан, штат Тэхас, паведаміла аб знікненні ампулы са смеротна небяспечным вірусам Гуанарыта. Пра гэта 25 сакавіка паведаміла USA Today. Згуба невядомай ампулы, якая захоўвалася пад замком у маразільнай камеры, была заўважана ў ходзе планавай інвентарызацыі, перадае CBS News. Пра інцыдэнт было адразу ж паведамілена ў Цэнтр па кантролі і прафілактыцы захворванняў, а таксама ў ФБР. Па звестках USA Today, вірус можа быць выкарыстаны ў якасці біялагічнай зброі.

САМААБВЕШЧАНЫ ПРЭЗІДЭНТ АДМІНІЯ КАНСТЫТУЦЫЮ І РАСПУСЦІЎ ПАРЛАМЕНТ

Мішэль Джатодзія, які напярэдадні абвясціў сябе новым прэзідэнтам Цэнтральна-Афрыканскай Рэспублікі, заявіў, што прыпыняе дзеянне канстытуцыі і распускае парламент, перадаюць інфармагенцтва. Ён таксама заявіў, што ў краіне наступіць «пераходныя перыяд» да моманту правядзення «сумленных і адкрытых выбараў». У гэты час ён будзе самастойна кіраваць краінай. Савет Бяспекі ААН асудзіў захоп улады мяцежнікамі ў ЦАР і заклікаў да аднаўлення таго канстытуцыйнага парадуку.

МЕРНАЕ ЦІКАННЕ ДРАЎЛЯНЫХ... ГАДЗІННІКАЎ

Унікальны драўляны гадзіннік (без адзінай металічнай дэталі) вырабляе сваімі рукамі народны ўмелец Андрэй Мартынюк.

Першая справа — гадзіннікі завесці. Працуюць яны не горш за сваіх металічных субратаў, а як выглядаюць! На працягу многіх гадоў таленавіты майстар тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ў Гродна.

Спачатку «скапіраваць» металічны механізм у дрэве не ўдалася. Спартэбілася некалькі гадоў, каб знайсці правільны «рэцэпт». Каб зрабіць адзін такі драўляны цуд, патрэбна каля трох месяцаў сур'ёзнай працы.

— У такім механізме, як гадзіннік, няма ніводной дэталі, якой не трэба было б дадаць вялікую колькасць часу, — распавядае Андрэй Мартынюк. — Механізм

павінен быць ідэальным, інакш гадзіннікі не будуць гадзіннікамі. І хоць сёння на вырабы майстра ёсць попыт, нават з розных краін, аднак справа гэта не дзеля заробку, а для душы.

Марына БЕГУНKOBA, фота аўтара.

г. Дзяржынск.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр КОСІНЕЦ, старшыня Віцебскага аблвыканкама:

«Яксьці жыццця людзей вызначаецца дастойным узроўнем зароботнай платы і развіццём сацыяльнай сферы. Для таго, каб дасягнуць вызначанага заданнем аб'ёмнакама ўзроўню сярэдняй зароботнай платы ў снежні 2013 года на ўзроўні \$750-800 у эквіваленце, неабходна эфектыўная работа прамысловай, аграрнага сектара, будаўнічай індустрыі. Выпрацоўка на аднаго працуючага павіна скласці ў сярэднім на годзе не менш як \$70 тысяч. Павышэнне эфектыўнасці работы прамысловай і аграрнага сектара — у іх мадэрнізацыі. А ўжо развіццё сацыяльнай сферы напярэць залежыць ад паспяховай работы рэальнага сектара эканомікі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 27.03.2013 г.

Долар ЗША	8650,00 ▲
Еўра	11150,00 ▲
Рас. руб.	280,00 ▼
Укр. грыўня	1064,62 ▲

НАДВОР'Е СЕННЯ

Брэст	- 7°
Віцебск	- 5°
Гомель	- 11°
Гродна	- 7°
Магілёў	- 8°
Мінск	- 8°

КОРАТКА

Колькасць насельніцтва Беларусі на 1 сакавіка гэтага года склала 9 млн 461,8 тыс. чалавек. За студзень-люты яна скарацілася на 2 тыс. чалавек. Колькасць жыхароў за два месяцы павялічылася толькі ў Мінску — з 1 млн 901 тыс. да 1 млн 903,9 тыс.

У студзень-лютым 2013 года ў рэспубліцы нарадзілася 19 тыс. 49 дзяцей, што на 1 тыс. 248 нованараджаных больш, чым у студзень-лютым 2012 года. За гэты ж тэрмін памерла 22 тыс. 712 чалавек, або на 387 чалавек больш, чым за студзень-люты 2012-га.

Больш як 4,3 тыс. незаслупаваемых аўтамабіляў выяўлена ў Мінску пасля ўступлення ў сілу ў студзеня 2012 года ўказа «Аб мерах па арганізацыі збору, узаемаапрацоўкі і іх наступнай утылізацыі». Так, за час дзеяння ўказа толькі ў Мінску 3215 уласнікаў самастойна прывялі свае аўтамабілі ў парадак.

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы адрыццё пасля рэканструкцыі на гэтым тыдні. Адрыццё гэтаг вiзнiтай карткай беларускай драматургіі — спектаклем «Паўлінка».

ТРЭБА НАВУЧЫЦЦА ПАЗІЦЫЯНАВАЦЬ СЯБЕ НЕЗАЛЕЖНАЙ ДЗЯРЖАВАЙ

Такую думку выказаў на навукова-практычным семінары «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці» ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі першы намеснік кіраўніцы Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі, старшыня РГА «Белая Русь» Аляксандр Радзкоў, паведамляе БЕЛТА.

Паводле слоў Аляксандра Радзкоў, суверэнай Беларусі ўжо 20 гадоў, і цяпер краіна выходзіць на новы ўзровень свайго станавлення і развіцця. У гэты момант важна пазбегнуць памылкаў, дапушчаных папярэднімі пакаленнямі, узяць у гісторыю ўсё самае лепшае, а яшчэ трэба навучыцца сябе ўспрымаць і пазіцыянаваць у свеце як дзяржаву суверэнай, з багатымі традыцыямі і сваёй пазіцыяй на міжнароднай арэне. «Актыўнай нашай арганізацыі як ніхто іншы знаходзіцца бліжэй за ўсё да грамадзян, і менавіта актыўнасць «Белай Русі» павінен разумець і ўсведамляць перспектывы развіцця дзяржаўнай самастойнасці Рэспублікі Беларусь, ментальнасць беларусаў, вучыць моладзь паважаць нашу гісторыю, карані, святыні і нашы нацыянальныя асаблівасці», — сказаў ён.

«Каб паспяхова ажыццявіць працу сярод шырокай пластоў беларускага грамадства, неабходна валодаць гістарычнымі ведамі. Выкарыстоўваючы магчымасці інфармацыі, варты больш актыўна, я нават скажу бы настойліва, прапагандаваць дасягненні беларускага народа ў галіне мовы, культуры, духоўных традыцый і каштоўнасцяў», — падкрэсліў акадэмік-сакратар аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі доктар гістарычных навук, прафесар Аляксандр Каваленя. Гэта будзе не толькі прыярытэтам гістарычнага досведу і мэтаакравава ўмацоўваць гістарычнае свядомасць беларускіх людзей, але і дэманстраваць свету багацце гісторыка-культурнай спадчыны беларусаў.

ЦІ ЁСЦЬ У ВАШЫМ ЖЫЦЦІ АЎТАРЫТЭТЫ? ЧАМУ МЕНАВІТА ЯНЫ?

Валянціна МІРОНАВА, рэдактар Веткаўскага музея стараабраднасці і беларускіх традыцый ім. Ф. Р. Шклярава, г. Гомель:

— Чужое меркаванне я магу лічыць аўтарытэтным да таго часу, пакуль сама глыбей не пачну разбірацца ў пэўным пытанні. З дасведчанасцю прыходзіць разуменне, што гэта ўсёго толькі адно меркаванне з безліччэй іншых. Бывае і такое, што ты дзвярэаш нейкаму чалавеку як асобе. І тады ў яго, напрыклад, прафесійнай сферы пачынаеш таксама цалкам яму дзвярэаш як аўтарытэту. Пры гэтым усё адно ідзе рэфлексія, «прапусканне праз сябе». Але гэта што датычыцца меркаванняў, абмежаваных пэўнай сферай. Людзям аўтарытэты — «ад» і «да» — для мяне не існуюць. Па пэўных асаблівасцях, бытавога характэра аўтарытэты я раюся з сябрамі, з блізкімі. Але іх нельга называць аўтарытэтам: прымаць рашэнне ў рэшце рэшт даводзіцца ўсё адно самай. Парада патрэбна, каб проста ўсё як след уважыць.

Анастасія МАНЖОС, спецыяліст па менеджментах завода «Антрапласт», г. Мінск:

— Для мяне, як для чалавека, які веруе ў Бога, аўтарытэтам з'яўляецца Хрыстос. Але ў жыцці нярэдка бывае так, што «спаўзаеш» і на чалавечы ідэалы. Зразумела, што такімі ідэаламі з'яўляюцца людзі, якія нечым для цябе адметныя. Так, арыентацыя больш на тых, хто імкнецца дасягнуць чагосьці ў жыцці і прыкладна да гэтага пазнаўна намагаюцца. Прычым гэта датычыцца не толькі прафесійнай сферы, але і чалавечых узаемаадносін. Праўда, такое арыентаванне на чалавечы ідэал не заўсёды ідзе табе на карысць. Часам заўважаеш, што пачынаеш змагацца з зайздрыццю ў сабе да гэтага самай «аўтарытэтнай» асобы. Таму такі варыянт — арыентавацца на іншых — падыходзіць або для тых людзей, якія не маюць мэты, або для тых, хто не зайздрыціць.

Юрый СЯНКЕВІЧ, настаўнік пачатковых класаў Чысцінскай сярэдняй школы Маладзечанскага раёна, п. Аляхновічы:

— Аўтарытэты былі і ёсць. Самы галоўны аўтарытэт у мам жыцці — гэта мой дзядуля, Мядзінскі Хведар Якаўлевіч з вёскі Вялікая Дайнава, што на Валожыншчыне. На жаль, яго ўжо некалькі гадоў няма побач з намі. Але памяць пра сябе ён пакінуў добрую. Дзядуля сустраў Другую сусветную першага верасня ў якасці артылерыста польскага войска. Затым былі адступленне, палон, Асташкаўскі лагер, вяртанне на радзіму... Найлепшыя ўспаміны дзяцінства, звязаныя з дзедам Хведарам, — гэта і паходы ў грыбы, і сапраўдныя жывыя зайчаньці, і доўгі зімовыя вечары на печы, мёд сушаных блычкаў ды груш. І захапляльныя дзедавы расповеды, якія мы слухалі з братам, хрумкаючы сушонкі. Дзяна СЕРАДЗКОЎ.

Расклад на заўтра

ЧЫГУНКАЙ — НА ПОЎДЗЕНЬ БЕЛАРУСІ

Мазырскаму нафтаперапрацоўчому патрэбна чатыры гады, каб атрымаць выхад светлых бензінаў каля 92%. На БМЗ увасабляюцца тры праекты, якія дазваляюць перапрацаваць сталь цалкам, а не рэалізоўваць часткова сыравінай на экспарт.

— Да канца пцігодкі неабходна выйсці на \$60 тысяч выручкі на аднаго працоўнага ў рэальным сектары эканомікі і \$40 тысяч — у сельскай гаспадарцы.

Выкананне гэтых паказчыкаў старшыня Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта Уладзімір ДВОРНИК лічыць умовай добрых заробкаў жыхароў рэгіёна. У развітых краінах гэтыя паказчыкі вышэй у 2-3 разы.

Пра ўсё гэта расказаў на прэс-канферэнцыі кіраўнік Гомельшчыны, а за адным разам падзяліўся сваімі думкамі наконт развіцця рэгіёна.

ИНВЕСТИЦЫИ У МАДЭРНИЗАЦЫЮ

— Пад мадэрнізацыю ў нас трапляе 1100 прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці. Асноўную ролю адгрываюць буйныя прадпрыемствы.

«ДЫМ» ЗНОЎ ДАРАЖЭ

З 1 красавіка некаторыя беларускія курцам давядзецца траціць больш грошай на цыгарэты. Па інфармацыі Міністэрства па падатках і зборах, з пачатку другога месяца гэтыя кошты на асобныя маркі цыгарэт падвысяцца.

Так, давядзецца плаціць больш тым, хто курць Viceroy (Silver, Blue и Red) вытворчасці фабрыкі «Нёман», якія падаражаюць на 50 рублёў (да 7 тысяч 850 рублёў); кошт Pall Mall (у асартыменце) падвысяцца гэтак жа, і з 1 красавіка будзе складаць 7950 рублёў за пачак.

Цыгарэты «Карона слім», «Карона стыл» і «Карона эліт» вытворчасці ТАА «Тытун-інвест» будуць каштаваць больш на 100 рублёў — 4,7 тысячы рублёў, 4,6 тысячы рублёў і 4,6 тысячы рублёў адпаведна. «Карона блакітная» ад таго ж вытворцы цяпер будзе мець цану 4950 рублёў (на 250 рублёў вышэй, чым раней).

І найбольш падаражаюць цыгарэты «Форт-1» і «Форт-7». Калі раней яны каштавалі 4,5 тысячы рублёў, то цяпер лімба падвысяцца на 400 рублёў. Варта ўспомніць, што апошняе павышэнне цен на некаторыя маркі цыгарэт было ў пачатку сакавіка.

АСОБА НАЛЁТЧЫЦЫ НА АБМЕННИК УСТАНОЎЛЕНА

Жанчыну, якая напала на сталічны абменны пункт валюты, затрымалі.

Пра гэтую незвычайную гісторыю, якая адбылася ў пятніцу на вуліцы Няміга, мы паведамылі. На той момант неўстаноўленая жанчына паспрабавала абрававаць абменнік Беларускага на-роднага банка. Скарыстаўшыся момантам, калі казір выйшла, невядомая заштурхнула жанчыну назад і пад пагорзай гаварыла балончыка запатрабавала грошы.

Аднак казір аказала супраціўленне, і налётчыца мусіла ўцячы. Ёе стала вядома, што аперацыйнікі мінскага крымінальнага вышуку затрымалі зламшчыцу. Ёй аказалася 30-гадовая жыхарка сталіцы, якая зараз дае паказанні. Яе дзеянні будзе дэдазна прававая ацэнка.

ПАЖАР У АМБУЛАТОРЫІ. ЗАГІНУЎ ЧАЛАВЕК

Амбулаторыя вёскі Ляхва Лунінецкага раёна загарэлася позна ўвечары. Дым заўважыў жыхар вёскі і выклікаў пажарных.

Калі прыбыла першая аўтацysterна, палаў дах драўлянай часткі будынка, якая не выкарыстоўваецца. Як расказалі ў Брэсцкім абласным упраўленні МЧС, агонь утаймавалі 8 аўтацysterнаў выратавальнай службы. Згарэла старая частка пабудовы, пашкоджана ўнутраная адзелка новай часткі будынка, памяшканні з медыцынскай абсталяваннем практычна не пацярпелі. На жаль, не абыйшоўся без ахвяр. У ходзе тушэння пажарныя знайшлі цела 54-гадовага чалавека амбулаторыі. Яшчэ аднаго чалавека, які быў у будынку, выратаваў жыхар Ляхвы Уладзімір Быстры, які і заўважыў агонь першым. Прычына узгарання высвятляецца.

ШТО ПАД ВОТРУБЕМ?

Буйнейшую з пачатку года на тэрыторыі Беларусі нелегальную партыю спіртвай адкасіў затрымалі супрацоўнікі па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Гродзенскага аблвыканкама.

У поле зроку аперацыйнікаў трапіў кіраўнік сялянска-фермерскай гаспадары з Івацэвіцкага раёна. Ён знаходзіўся за рулём аўтамабіля «МАЗ», які быў спынены паблізу вёскі Югалін Баранавіцкага раёна. Калі вершыць документам, то перавозіцца пшанічнае ватрубе з Тульы ў Маскву. Але чаму праз Беларусь? У прычале пад ватрубем выявілі 2 тысячы пластыкавых бутэлек з 10 тонамі спіртвай адкасіў без этыкетак і документаў на агульную суму ў 1 мільярд беларускіх рублёў. А на ватрубе былі складзены фіктыўныя таварна-транспартныя накладныя. У правахоўніку ёсць падставы лічыць, што спіртвая адкасіў прызначалася для дробных аптавоў з мэтай далейшай рэалізацыі на тэрыторыі Брэсцкай і Гродзенскай абласцей, паведамляе адрэдаванае інфармацыя і грамадскі сувязь УУС Гродзенскага аблвыканкама.

ПАРЫБАЧЫЛІ...

На возеры Груда ў беларуска-літоўскай памежнай ў «сеткі» пагранічнай і супрацоўнікаў мікраэканімі інспекцыі па ахове жывёльнага і расліннага свету трапілі трое жыхароў Шучынскага раёна.

З дапамогай забароненых прылад яны здаблілі 650 рыбін — лясчоў, плотак, акунёў. Улоў ацэнены ў 64,5 мільёна рублёў, але гэтым для браханьераў можа не скончыцца: вырашаецца пытанне аб завядзенні крымінальнай справы па факце незаконнай здабычы рыбы ў асабліва буйным памеры, інфармуе прэс-служба Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі.

ФАКТЫ

Барыс ПРАКОПЧЫК.

КУКУРУЗА НА ПОЎДНІ КРАІНЫ

— Часам нас крытыкуюць за тое, што мы сеем шмат кукурузы. Але ж наша вобласць знаходзіцца на поўдні Беларусі, і менавіта гэтая культура ўрощце дазваляе нам мець малако і мяса ў такіх аб'ёмах, на якія мы летас выйшлі. Таму структуру пасяўных плошчаў змяняць не будзем, яна ў нас адпрацавана. Мы паспрабавалі вырошчванне бялковых культур ва ўсіх раёнах вобласці. Было атрымана каля 13 тысяч тон сланечніку і 10 тысяч тон соі. Акрамя таго, сабралі малянагрэную рапусу ўтрая больш, чым у папярэдняга гады. Гэта нам дазволіла часткова забяспечыць жывёлагадоўлю уласнай бялковай сыравінай і зменшыць выдаткі на прадукцыю жывёлагадоўлі.

Акрамя таго, мы атрымалі сланечнікавы і рапсавы алеі, дзякуючы чаму скарацілі імпорт алеі і бялковых шроты з Украіны і поўдня Расіі. У сельгаспрадпрыемстваў з'явіўся досвед работы, яны ўжо ведаюць, дзе і як лепш сеяць бялковыя культуры. Таму

ДАРОГІ ПАТРАБУЮЦЬ РАМОНТ

— Сёння сапраўды складаная сітуацыя на дарогах Гомельшчыны, асабліва рэспубліканскага значэння. Патрэбу ў рамоне маюць 60% дарог вобласці. Нашы дарожнікі запэўніваюць, што ў снежні 2014 года аўтадарога ў напрамку Гомель — Жлобіна зменіцца, будзе ўведзены ў эксплуатацыю пасля рэканструкцыі новы ўчастак працягласцю 87 км, і мы будзем мець камфортную бяспечную дарогу першай катэгорыі.

Фінансаванне гэтага аб'екта ажыццяўляецца за кошт крэдыту Эксімбанка КНР. Што да фінансавання рамонтна на іншых дарогах, трэба сказаць шчыра, што сродкі, якія выдаткоўваюцца з бюджэту, недастатковы, і гэта адбываецца на стане дарог. Там, дзе аб'ёмы ямачнасі складаюць больш за 30%, эканамічна неэтапагодна выконваць ямачны рамонт, трэба поўнасьцю змяняць пакрыццё. Менавіта такая сітуа-

НАВІНЫ

ПАДЗЕИ

САЦАБСЛУГОЎВАННІ

МЕНШ СУБСІДЫІ

ПРАДКАЗАЛЬНАСЦЬ І ПАСЛЯДОЎНАСЦЬ

РЭФОРМЫ ТРЭБА ПРАЦЯГВАЦЬ

ІША РАЗМОВА І ПРА ГЛЫБОКІ СТРУКТУРНЫЯ РЭФОРМЫ.

У ПЕРЫЯД З 14 НА 25 САКАВІКА 2013 ГОДА

У МІНСКУ ЗНАХОДЗІЛАСЯ МІСІЯ СУПРАЦОЎНІКАЎ

МІЖНАРОДНАГА ВАЛЮТНАГА ФОНДУ НА ЧАЛЕ З ДЭВІДАМ ХОФМАНАМ

ПАСЛЯ ЗАКАНЧЭННЯ МІСІІ ДЭВІД ХОФМАН

ВЫСТУПІЎ З ЗАЯВАЙ. ЁН АДЗНАЧЫЎ, ШТО ПАСЛЯ

ПАСНЯ ПАСПЯХОУ СТАБІЛІЗАЦЫІ ЭКАНОМІКІ БЕЛАРУСІ

НА ПАЧАТКУ 2012 ГОДА, ДАСЯГНУТАЎ ДЗЯКУЮчы

«УРАЖЛИВЫМ УЗГОДНЕНІМ ДЗЕЯННЯМ ПА

УЗМАЦЕННІМ ЖОРСТКАСЦІ ЭКАНАМІЧНАЙ ПАЛІТЫКІ

У ПЕРЫЯД ПАСЛЯ КРЫЗЫСІ 2011 ГОДА», НАСТУПНАЕ

ПАСЛАБЛЕННЕ ТАКОЙ ПАЛІТЫКІ ПРЫВЯЛО ДА

АДНАЎЛЕННЯ НЕСТАБІЛЬНАСЦІ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ

ГОДА, ШТО АБУМОВІЛА НЕАБХОДНАСЦЬ НОВАГА

УЗМАЦЕННЯ ЖОРСТКАСЦІ ЗАХАДАЎ УОУСЕНЕ.

«ДАЖЫНКІ-2013» У ІНДУСТРЫЯЛЬНЫМ ЖЛОБІНЕ

— Гэта доўгачаканая падзея для

ЛЮБЮГА РЭГІЁНА, ХОЦЬ АСНОЎНАЯ ЧАСТКА

ФІНАНСАВЫХ РЭСУРСАЎ НА ПАДРЫХОТКУ

ДА ФЕСТЫВАЛЮ БУДЗЕ ВЫДАТКАВАНА З

АБЛАСНОГА БЮДЖЭТУ. У ЖЛОБІНЕ ДА СЯЦА

ПРАЦЮЎНІКОЎ СЯЛА БУДУЦЬ УВЕДЗЕНЫ

ГАСЦІНЦА НА 114 МЕСАЦАЎ, НОВЫ ДЗІЯЧЫ

САД, УНІВЕРСАЛЬНАЯ ЗАЛА ГУЛЬНЯВЫХ

ВІДУ СПОРТУ, НОВЫ БУДЫНАК АТРЫМАЕ

МЯСЦОВЫ КРАЯЗНАУЧЫ МУЗЕЙ. ЗАПЛАНА-

ВАНЫ РАБОТЫ ПА ДОБАРАПАРАДКАВАННІ

ПРЫВАКЗАЛЬНАЙ ПЛОШЧЫ І НЕКАТОРЫХ

ІНШЫХ АБ'ЕКТАЎ. НЕАБХОДНА БУДЗЕ ТАКА

САМА ПРЫВЕСЦІ У НАЛЕЖНЫ ПАРАДАК УСЮ

ІНФРАСТРУКТУРУ ГОРАДА І РАЁНА. ПА ПАП-

ПЯРЭДНІХ ЗВЕСТКАХ, НА ПАДРЫХОТКУ

ЖЛОБІНА ДА «ДАЖЫНАК-2013» СПАТ-

РЭБІЦА КАЛЯ 1 ТРЫЛЬЁНА БЕЛАРУСКІХ

РУБЛЁЎ.

— Сёння сапраўды складаная сітуа-

цыя на дарогах Гомельшчыны, асабліва

рэспубліканскага значэння. Патрэбу ў

рамоне маюць 60% дарог вобласці.

Нашы дарожнікі запэўніваюць, што ў

снежні 2014 года аўтадарога ў напрамку

Гомель — Жлобіна зменіцца, будзе

ўведзены ў эксплуатацыю пасля рэ-

канструкцыі новы ўчастак працягласцю

87 км, і мы будзем мець камфортную

бяспечную дарогу першай катэгорыі.

Фінансаванне гэтага аб'екта ажыццяў-

ляецца за кошт крэдыту Эксімбанка

КНР. Што да фінансавання рамонтна

ЦЫЯ НА ДАРОЗЕ М-10 АД КАЛІНКАВІЧ

ДА ЖЫТКАВІЧ, ПАДВАНАЯЙ У 1967 ГОДзе.

АДНАЎЛЕННЮ БЫЛОЙ ЯКАСЦІ БЕЛАРУСКІХ

ДАРОГ, НА МОЙ ПОГЛЯД, МАГЛО Б ПАСПЫ-

РАХЦЬ АДНАЎЛЕННЕ ДЗЕЙНАСЦІ ДАРОЖНАГА

ФОНДУ, ЯКІ ПЕРАСТАЎ ІСНАВАЦЬ У РЭСПУБ-

ЛІЦЫ ў 2009 годзе.

— Сёлета на развіццё раёнаў, па-

цярпелых ад аварыі на Чарнобыльскай

АЭС, будзе накіравана з рэспубліканска

скага бюджэту больш за 2 трлн рублёў.

Сёлета пры долевым уздзе «чарно-

быльскіх» сродкаў плануецца рэкан-

струяваць 23 малочнатаварныя фермы,

працягнуць будаўніцтва двух свінакомп-

лексаў, мадэрнізаваць вытворчасць на

Кармянскім ільновозаводзе, стварыць

новую вытворчасць па выпуску маблевых

тканін у Карме, асвоіць вытворчасць

сухой малочнай сыраваткі на Палескім

вытворчым участку ААТ «Малочныя

прадукты» ў Хойніках, працягнуць рэ-

эалізацыю іншых інвестыцыйных пра-

ектаў. Рэалізацыя гэтых мерапрыемстваў

дазволіць павялічыць рэальную зар-

аботную плату ў пацярпелых раёнах,

стварыць новыя працоўныя месцы для

населенства.

— У палескім рэгіёне будзе ажыц-

цяўляцца адзін з буйных нашых пра-

ектаў — распрацоўка радовішча ка-

лінійных соляў у Петрыкаўскім раёне.

Зараз робіцца практычна-каштарыс-

ная дакументацыя на будаўніцтва 136

НОВЫЯ ТЭХНАЛОГІІ Ў ІДЭАЛОГІІ

Учора ў Магілёве ідэалагічны акты вобласці

абмяркоўваў сучасныя тэндэнцыі ў сваёй пра-

цы. На семінар сабраліся ідэалагічныя работнікі,

прадстаўнікі ўлады, кіраўнікі сродкаў масавай

інфармацыі, кадры дзяржаўнага рэзерву. Ва

уступным слове намеснік старшын Магілёўска-

га аблвыканкама Валерый МАЛАШКА адзначыў:

«Свет хутка мяняецца, таму даводзіцца і нам

мяняць падыходы і шляхі».

Першы прарэктар Акадэміі кіравання пры Прэзідэ-

нце Рэспублікі Беларусь Аляксандр ІВАНОЎСкі

расказаў і паказаў на слайдах, як уплывае на наша

жыццё і, як вядомы, працу ідэалагаў імклівае развіццё

віртуальных і сацыяльных сетак. Новыя камуніка-

цыйныя тэхналогіі павінны дыктаваць і сучасныя формы

ідэалагічнай працы.

— Усё мяняецца вельмі дынамічна, таму даводзіцца

перабудоўваць у працэсе і ісці наперад, — ска-

заў Аляксандр Уладзіміравіч. Ён заклікаў ідэалагаў

не страчваць зону ўплыву ў сацыяльных сетках. Але

разам з тым нагадаў, што самае галоўнае — гэта ча-

лавец, і дарагога каштуе магчымасць сустрэцца з ім,

глядзець у вочы, размаўляць з ім.

На семінары выступіў і дырэктар — галоўны рэ-

дактар рэдакцыі-наведвальцаў установы «Выда-

вецкі дом «Звязда» Аляксей КАРПЮКЕВІЧ.

— Мне хочацца ведаць настрой рэгіёна, тэндэнцыі,

пэўныя складнікі эканамічнага, сацыяльнага, культур-

нага і асветніцкага жыцця, якія могуць стаць тэмамі

для артыкулаў, — сказаў напрыклад Аляксей Мікала-

евіч. — Мы хочам мець моцныя стаўнікі з рэгіёнамі.

Вядома, што выдавецца дом «Звязда» — гэта новы

тып рэдакцыйна-выдавчых устаноў, якая ўключае

шэраг газет і часопісаў. Па гэтым жа аб'яднальным

шляху пайшлі і Магілёўская вобласці. Таму вопыт

сталічных калег цікавіць кіраўнікоў рэгіянальных СМІ.

— Наша прадпрыемства ўсталявалася, і мы цяпер

павінны набіраць апараты, умяоўваць медыўную пра-

цую ў фармаце нашых выданняў — газет «Звязда» і

«ЛіМ», часопісаў «Польмя», «Мападоць», «Нёман» і

«Вошкі», — паведамаў Аляксей Мікалаевіч. — Мы спа-

дзяемся на іх добрую будучыню.

Ён таксама звярнуў увагу на імклівае асвойванне

інтэрнэт-прасторы, дзе крысталічны не толькі атрым-

лівае інфармацыю, але і выкладаюць свае думкі,

імкнучыя данесці іх да грамадства і ўлад. Гэта да-

водзіць да ўлічвання таксама і друкаваным СМІ.

Ілона ІВАНОВА.

Table with 4 columns: Вид собственности, Количество акций, Доля в уставе, %.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Table with 4 columns: Показатель, Единица измерения, С начала года, За аналогичный период.

Пра ўласную гаспадарку і агульную карысць

У Капыльскім раёне сёння налічваецца 10103 дамашнія ўладанні. За мінулы год іх колькасць зменшылася на 283. Гэтыя працыся істотна ўплываюць і на развіццё ўласных падсобных гаспадарак, і на структуру вытворчасці сельгаспрадукцыі. Калі 10 гадоў таму ў прыватным сектары было 7 тысяч кароў, то сёння іх засталася толькі 554. Якім чынам гэта адбылося і на якіх умовах пачаўся гэты працэс, мы пачнем разглядаць у наступнай частцы нашай агульнай тэмы.

За мінулы год, напрыклад, такім чынам сельгаспрадпрыемствамі аказана паслуг асабістым прыватным гаспадаркам больш чым на 1 млрд рублёў. Разам з тым частка з іх прадастаўлена бясплатна згодна з калектыўнымі дагаворамі.

«Нічынай» зямлі не бывае

За прысядзібнымі ўчасткамі грамадзян замацавана 886 гектараў. У тым ліку 367 гектараў вынесены ў агульную палітыку сельгаспрадпрыемстваў, у асноўным гэта бульба і збожжавыя культуры. Мы па-рознаму падыходзім да праблем прысядзібных участкаў, — працягвае старшыня райсавета. — Для людзей выгадна, калі надзел уключае ў агульную палітыку сельгаспрадпрыемстваў, а не заставаецца пустуючы ўчастак. Але для гаспадаркі гэта дадатковая нагрузка. Мы працуем з сельгаспрадпрыемствамі, каб памяняць такую палітыку ў сельгаспрадпрыемствах, каб зацвердзіць пустуючы ўчасткі ў саміх населеных пунктах.

Напрыклад, у Семежаве працягвае больш за тысячу чалавек. Мясцовая ўлада імкнецца, каб у самым мастэчку ўвогуле не заставалася «нічынай» зямлі. Таму яе прыватнікі вельмі актыўна працуюць з людзьмі, нават з тымі, што жыўць у шматкватэрных дамах, каб яны займалі менавіта гэтыя пустуючыя ўчасткі.

Жыццё не стаіць на месцы — і яно дыктуе новыя кірункі работ у аддзелах сельгаспрадпрыемстваў гаспадарак. Напрыклад, летась каля 200 сельскіх сядзіб былі выкуплены гаспадаркамі. А гарадскія жыхары, як вядома, трымаюць свае ўчасткі ў добрым стане, развіваюць культуру сельгаспрадпрыемстваў. Многія з іх заняліся развядзеннем садоў. — Улічваючы іх патрэбы, мы займаемся арганізацыяй кіраванню па продажы саджанцаў плодовых дрэў, кустоў, расады. Арыентуем і сельскія Саветы на тое, каб яны рабілі заяўкі адпаведным арганізацыям і прадпрыемствам на дастаўку ў вёскі не толькі

жыхары ва ўзросце да 30 гадоў трымаюць 50 кароў, ва ўзросце да 50 гадоў — 240 і звыш 50-ці — 268. Для гэтага ёсць свае прычыны. Догледжаны рагатай жывёлы патрабуе вялікіх фізічных высілкаў: касьба, сушка сена, забеспячэнне кормам. — Кожны чалавек выбірае свой напрамак у развіццё ўласнай гаспадаркі з тым, каб яна прыносила прыбытак, дадаткова даход у сямейны бюджэт. Многія жыхары пераарыентаваліся на гадоўлю свіней, — адзначае старшыня Капыльскага раённага Савета дэпутатаў Марыя Сандроў. — Нягледзячы на тое, што колькасць насельніцтва змяншаецца, пагадоў свіней на працягу апошніх гадоў застаецца на ранейшым узроўні — каля 15 тысяч. Нямаю гаспадары трымаюць міні-фермы — па 20-30 парочкоў.

Канкурэнты стोलіцца

Акрамя таго, капільяне вельмі сур'ёзна заняліся вытворчасцю ранняй маладой бульбы, ура-

дэж якой атрымліваюць ужо ў чэрвені. Больш увагі сталі надаваць і вырошчванню іншай гародніны. Калі раней саджалі для сябе адну-дзве соткі капуст, буракоў, морквы, то цяпер пад гэтыя культуры адводзяць значныя плошчы. «Мае зямлякі нават перанялі вопыт са Столінскага раёна па вырошчванні ранніх парніковых агуроў і хутка будуць канкураваць з тамтэйшымі жыхарамі», — жартуе Марыя Леанідаўна. Мясцовая ўлада ўсяляк заахочвае ініцыятыўу жыхароў, выдзяляе па законе і па жаданні кожнага ўласніка зямлі: камяк гектар, а каму і тры. Для выдзялення падсобнай гаспадаркі, набыцця тэхнікі, насення і на іншыя патрэбы жыхары могуць браць банкаўскія крэдыты. Але такую магчымасць, пачынаючы з 2010 года, калі ўступіў у дзеянне адпаведны ўказ кіраўніка дзяржавы, пачуць ніхто не выкарыстаў.

— Значна зменшылася «прырытэнтаў» на ўласных падворках дадае, напэўна, клопатаў і мясцовым уладам, асабліва ў час пад кантролем. Па-першае, улічваем магчымасці сельгаспрадпрыемстваў. На месцах пярэдняе складаюць графікі, дзе распісана, калі і якія тэрміны будуць апрацоўвацца канкрэтныя прысядзібныя ўчасткі. У кожным сельскім Савеце наладжаны ўлік тэхнікі прыватнікаў. У іх ёсць 363 трактары, 407 коней. Здарэцца, што хтосьці з грамадзян хоча зарабіць зямлю як мага хутчэй, без чаргі. Таму і з'яўляецца менавіта да прыватнікаў. Праўда, заплаціць у гэтым выпадку давядзецца больш, чым гаспадарцы.

У раёне распрацаваны адзіныя расцэнкі на паслугі сельгаспрадпрыемстваў і сельгасарганізацыямі, так і камунальна-бытавыя структуры. Яны ўключаюць вырошчванне і апрацоўку культуры, уборку ўраджаю, нарыхтоўку кармоў і рэалізацыю прадук-

скаскаў, але і расады гародніннай культуры, і нават куранят, — кажа Марыя Сандроў.

Вяртаеце «Цімаўлянку»

У Цімаўляцкім сельсавеце з 2002 года працуе камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Цімаўлянка». Яно было створана ў межах праграмы развіцця асабістых падсобных гаспадарак. Для прадпрыемства выдзелілі трактар з усім неабходным навамыям і прычальным абсталяваннем: для сушкі і ачысткі сена, скручвання яго ў рулоны, для пасадкі бульбы. Акрамя таго, за асабістыя сродкі тут набылі тэхніку для вывазу смецця з падворкаў жыхароў, адпампоўвання каналізацыйных адходаў, расчэсты ад снегу дагроду, аказання транспартных паслуг. Толькі за мінулы год КУП аказаў насельніцтву паслуг на 97 мільёнаў рублёў, у тым ліку і па апрацоўцы прысядзібных участкаў, пасадцы, абганяні і ўборцы бульбы, касьба і дастаўцы сена. Тым больш што манеўровыя аргаты прыстасаваны для працы на невялікіх участках і гародах. Па дапамозе сюды часцей за ўсё звяртаюцца пенсіянеры, работнікі культуры і сацыяльнай сферы, людзі з невысокімі заробкамі, паколькі кошт работ тут таннейшы, чым у сельгаспрадпрыемствах «Капыльскага», якое прапануе, як правіла, паслугі сваім работнікам.

Згодна з Праграмай развіцця і падтрымкі асабістых падсобных гаспадарак Капыльскага раёна на 2011-2015 гады, людзям дапамагаюць у забеспячэнні маладняком свіней, пушак. Летась пры плане 8590 парасят жыхары рэалізавана 10866. Для заахвочвання кіраўнікоў прадпрыемстваў, грамадзян распрацаваны ўмовы раённага саборніцтва па закупе прадукцыі ў насельніцтва. Лішкі яе набываюцца праз сетку стацыянарных і перасоўных нарыхтоўчых пунктаў, арганізацыю кіраванню, а малака — з дапамогай сельгасгаспадарчых арганізацыяў.

Тачына ЛАЗОЎСКАЯ.

ЛЮБІЦЬ, ЦАЌІЦЬ, БЕРАГЧЫ

ПАД ГАРОЙ КРЫНІЧКА

Жыхары вёскі Сенькава гана-рацца сваёй крыніцай і ўдзячна-на кіраўніцтву мясцовай гаспадаркі і свайму сельскаму Савету за тое, што адчулі настрой вясцоўцаў і прыклалі намаганні, каб гэты кучок прывесці ў належны стан.

Ад імя сенькаўцаў гаворыць старэйшыня вёскі Яўгенія Мацулевіч:

— І для маіх аднавяскоўцаў, і для жыхароў іншых населеных пунктаў на памежжы з Латвіяй гэты струменьчык вады стаў своеасаблівым духоўным цэнтрам. Па-першае, людзі імкнуцца сюды, бо вада — сапраўды чысты экалагічны прадукт, дадзены нам матунай-прыродай. І тут ёсць над чым задумацца: прыроду трэба любіць, цаніць і берачы. У рэлігійнай светы тут найбольш людна. Гэта сведчыць, што вада ўспрымаецца як духоўна з'ява. З вераю ў моц вады зусім не выпадкова судакраюцца і хрысціянскія перакананні. Каб

вы ведалі, колькі людзей было на адкрыцці гэтай надкрынчай калічкі на Вадохрышчэ — 19 студзеня. Сапраўднае паломніцтва!

Яны прыехалі да крыніцы жаночым гуртам, без удушсця якога не абыходзіцца ніводная вясковая падзея. Тут і загадчыца малочна-тварнай фермы Валяціна Савейка, і былая старшыня Сенькаўскага сельскага Савета Алена Нямчынская, і загадчыца Сенькаўскага сельскага клуба Любоў Марынская. Завітала сюды і Валяціна Гладкова — старшыня Асвейскага сельскага Савета, на тэрыторыі якога цяпер знаходзіцца крыніца. Ад іх і пачуў легенду — сапраўдную мясцовую рэліквію.

«Калісьці тут хадзіла жабрачка Тэжля з хворым дзіцем. Жабравала па вёсках, прасіла паецкі — не столькі для сябе, колькі для дзіцяці свайго. Прасіла лекаў і зёлак, каб выратаваць малое. Але ніхто не мог дапамагчы. А дзіця марнела на вачах. Прышла яна да крыніцы і горка заплакала ад роспачы. І ўзнік перад ёю вобраз Божай Маці. Пацула жабрачка: «Не плач, маці, а выкупай дзіця ў вадзе, напай ёю і пакладзі спаць пад дубам!» Памаліўшыся, жабрачка гэтак і зрабіла. Але і са-

ма заснула. А раніцай убачыла сваё немаўлятка вясёлым, як тое ранішняе сонейка».

— Доўгі час крыніца была ў заняпадзе, — кажа Яўгенія Альфонанна. — Але калі за справу ўзяўся старшыня мясцовай гаспадаркі Мікалай Мартынаў, тут з'явіліся і калічкі, і альтанка, і масток над нізінкай. І тэрыторыю добраўпарадкавалі. Хай бы толькі людзі бералі гэта, любілі, ахоўвалі.

Даўно няма на свеце вёскі Генева — яна была спалена ў вайну. Штогод мяняюць сваё аблічча навакольныя пагоркі, на якія хлебаробы выводзяць свае трактары. Дарэчы, Яўгенія Мацулевіч 22 гады з'яўляўся дырэктарам мясцовага саўгаса. А крыніца сабе бяжыць і бяжыць, нягледзячы на тое, што вада чыстою вады ў свет: спачатку ў Асвейскае возера, а адтуль — у Балтыйскае мора, у Атлантыку...

Ці былі б на свеце рэкі, азёры і акіяны, каб не маленькія струменьчыкі, якія берагуць і шануюць людзі, у тым ліку і жыхары вёскі Сенькава?

На фотаздымку: старэйшыня вёскі Яўгенія МАЦУЛЕВІЧ (у цэнтры) сярод сваіх аднавясковак.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Верхнядзвінскі раён.

сітуацыя

Ідэя наша — бензін ваш

Уявіце сітуацыю: вы прыходзіце ў банк і хочаце ўзяць крэдыт пад 1% на 50 гадоў. І вельмі здзіўляецеся, што вам чамусьці не ідуць насустрэчу. А скардзіцеся кіраўніцтву банка, якое, у сваю чаргу, пытаецца: а чаму мы павінны гэта зрабіць? А вы адказваеце: таму што мне так выгадна. І настойваеце зноў і зноў. І пішаце скаргі ўжо на кіраўніцтва банка, якое не разумее праблемы простых людзей, якім звычайныя банкаўскія крэдыты здаюцца занадта дарагімі... Падобная сітуацыя ўяўляецца амаль што фантастычнай.

А тым часам ва ўсё магчымым інстанцыі з Гомеля ляцяць звароты пра тое, што жыхары інтэрната па вуліцы Савейкай, 168 хочучы (чытай — патрабуючы) змяніць статус гэтай будынка на статус жыллага дома і перадаць яго ў камунальную ўласнасць горада. Для таго, каб пасля мець магчымасць

прыватызаваць жылплошчу, на якой зараз жыўць. Бо ім так выгадна.

У далёкім 1972 годзе шматкватэрная маласмейка на 120 кватэр па паперах была аформлена як інтэрнат прадпрыемства «Электраапаратура», якое будавала гэтае памішканне. Зацяліліся сюды работнікі завода.

Многія з іх выйшлі на пенсію ці рыхтуюцца да яе, але жыць за-стаюцца ў аднапакаўках. У 90-х, калі пайшоў працэс прыватызацыі жылля, некаторыя жыхары інтэрната чамусьці вырашылі, што за доўгі тэрмін прыватызацыі заслужылі права прыватызаваць сваю невялікую жылплошчу. І вось шмат гадоў запар яны спрабуюць даказаць, што маюць права набыць кватэры. Але ж гэта можна зрабіць, толькі змяніўшы статус будынка.

Увогуле, а чаму прадпрыемства, якое мае на сваім балансе інтэрнат, павінна яго ператвараць у жыллы дом? Гэтаж ка можна падысці да старшын калгаса і прапанаваць: хочам, каб гэты свінарнік ператварыўся ў грамадскую

лазню. Немэтазгодна? А мы ўсё роўна хочам. А яшчэ паспрабуем тармазнуць кіроўцу прыватнага аўта і запатрабаваць завезці, куды нам трэба. І не важна, што яму самому трэба ў іншы бок. Можна яшчэ паспрабаваць зрабіць манікюр у аптэцы ці вырваць зуб у цырульні. І страшна абурэнне, што там адмовілі! Увесь гэты абсурд не здаецца такім ужо нелагічным, калі падрабязна ўні-каць у сэнс смелай ініцыятывы жыхароў, якая воль ужо 15 гадоў выклікае павагу сваёй дзівоўнай настойлівасцю. Па сутнасці, грамадзяне прапануюць перапісаць закон пад іх. Памятаеце: калі не гэта, але вельмі хочацца, значыць, можна.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АПОШНІ ШЛЯХ

ПРАВЕСЦІ ГОДНА

Ці проста гэта зрабіць у маленькіх вёсках?

сельскага Савета Антаніна Лагач сказала, што ўжо некалькі гадоў гэтай работай займаецца спецыялізаваная арганізацыя, і з провадамі ў апошні шлях высюцца яна ніякіх праблем. Ружанскі ўчастак ЖКГ мае свой транспарт і рабочыя ў штаце, гатовыя выехаць па выкліку і зрабіць усё, што належыць. Праўда, брыгада ў Ружаных адна, а зона абслугоўвання даволі вялікая. І бываюць «накладкі», калі трэба хаваць двух або трох чалавек у адзін дзень. Тады заказы проста ўзгадняюцца па часе, пахаванні праводзяцца па чарзе. І ўсё ж такое здараецца не часта. «А раней сапраўды былі праблемы, — разважае Антаніна Васільеўна. — Ёсць вёскі, дзе не набярэцца двух-трох мужчын, маладзёжных за 70 гадоў. Хто там мог бы справіцца з такой работай?»

Дырэктар Пружанскага КУВП «Камунальнік» Алег Шопік сказаў, што пахавальнымі паслугамі прадпрыемства займаецца добры дзясятка гадоў. Калі раней спектр паслуг быў меншы, то цяпер работнікі «Камунальніка» ў цяжкую для чалавека хвіліну гатовыя ўзяць на сябе ўсе пахавальныя клопаты, і, галоўнае, у зону абслугоўвання ўвайшлі ўсе населеныя пункты раёна, нават самыя аддаленыя.

— Раён вялікі, — кажа Алег Фёдаравіч. — У пасёлках Ружаны і Шарашова мы маем участкі свайго прадпрыемства, яны працуюць па адпаведных зонах, астатнія вёскі ахоплівае пружанскі «Камунальнік». Інфармацыя пра парадка нашай работы ёсць у сельсаветах, мы змяшчалі аб'явы ў раённай газеце. Насельніцтва ведае, што ў перыяд з 8 да 18 гадзін заяўкі прымае наш магазін рэгулярных паслуг, у астатні час сутак — дыспетчарскі пункт ЖКГ. Чалавек можа замовіць частку паслуг, так і поўны пакет іх. Усё часцей з невялікіх вёсак просяць менавіта поўнае абслугоўванне.

Работнікі могуць забраць і даставіць цела з морга, прывезці дадому труну, крыж, іншыя

рытуальныя прадметы. Дарэчы, дамавіну эканом-класа мы вырабляем у сваёй сталярні, яна каштуе ўсяго 450 тысяч рублёў; крэмы маюць у продажы, вядома, і дарагія труны. Рабочыя прадпрыемства і заносіць цела ў хату, і выносяць яго на катафалк, і праводзяць пахаванне, а перад гэтым капаюць магілу. Тэлефоны нашых службаў ёсць у старастаў вёсак, гэтае пытанне мы ў свой час падрабязна абмяркоўвалі на сходах старастаў, цяпер яно нават не ўздываецца людзьмі, бо ўсе ведаюць парадка.

Намеснік дырэктара пружанскага «Камунальніка» Георгій Навадворскі паведаміў, што поўны пакет паслуг на пахаванне каштуе ў межах 1 мільёна рублёў. Калі ўлічыць, што дапамога, якая выдзяляецца дзяржавай на пахаванне, складае прыкладна чатыры мільёны рублёў, гэта цалкам прымальны кошт. Як удалося высветліць, прыкладна гэтак жа працуюць камунальнікі ў Бярозаўскім раёне.

Старшыня Гарадзішчанскага пасялковага Савета дэпутатаў Баранавіцкага раёна Васіль Валадкевіч сказаў, што ўсё больш жыхароў вёсак звяртаюцца па дапамогу ў Цэнтр рэгулярных паслуг. Гэта прыватная фірма ў Баранавічах выязджае па ўсім раёне. І цэны ў яе параўнальна невысокія.

А воль у палескіх раёнах людзі часцей спадзяюцца на свае сілы. Даводзілася гаварыць з жыхарамі вёскі Пшышчова Іванаўскага раёна, якія вельмі ўдзячныя свайму КУПу «Пшышчовае» за тое, што яго супрацоўнікі аказваюць рэгулярныя паслугі. Але памяненні КУП працуе ў межах аднаго сельсавета — максімум, што яны могуць, гэта выехаць па просьбе ў суседнія вёскі. Старшыня Бездзёжскага сельскага Савета Драгчынскага раёна Іван Янушчык лічыць, што праблемы ў іх сельсавецкім пункце толькі тама, бо самы малы населены пункт — вёска Кагорыца — мае сёння 108

жыхароў. А значыць, у выпадку патрэбы заўсёды знайдзецца жыхароў, якія дапамогуць суседу. Ну а машыну, каб адвезці цела на могілкі, дае мясцовы СВК.

Транспарт на пахаванне былога калгасніка, як правіла, даюць усе СВК, хоць у цяперашніх умовах ніхто не можа абязаць іх гэта рабіць. Але ж ёсць вясцоўкі, якія ў тых калгасах і не працавалі — зараз многія гараджане на пенсію вяртаюцца ў бацькоўскія хаты або купляюць жыллё на малой радзіме. Іх родныя ўжо, пэўна, і не здагадаюцца з'яўляцца калі што па дапамозе ў сельгаспрадпрыемства. Таму трэба, каб была арганізацыя, якая ў любы час узялася б выканаць усю неабходную работу па належных провадах вясцоўцаў у апошні шлях. Той жа Іван Янушчык з Бездзёжска сказаў, што калі сёння праблемаў больш-менш вялікіх вёсак няма, то трэба думаць пра з'яўшчаны дзень, бо насельніцтва нават невялікіх вёсак старэе.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Як паведаміў генеральны дырэктар Брэсцкага абласнога ўпраўлення ЖКГ Сяргей ЛАБАНАЎ, у вобласці распачаў кампанія па перадачы сельскіх могілак на баланс прадпрыемстваў жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

— Усяго па вобласці плануецца перадаць 250 вясковых могілак, — сказаў Сяргей Александравіч. — Там паступова будзе наводзіцца падарака: устанавяць агароджы, прыбярэць дрэвы і кустоўе, за кожныя могілаккі замацоўваюць штатнага працаўніка. І з гэтай перадачай, я лічу, будзе больш распаўсюджвацца паслуга па пахаванні вясковага чалавека. Брыгады раённых камунальных прадпрыемстваў і сёння гатовы выехаць па заяўцы з вёскі, як гэта робіцца ў згаданым вамі Пружанскім раёне. У палескім рэгіёне такая практыка менш распаўсюджана, бо там, як правіла, вялікія населеныя пункты, адно аднаму дапамагаюць суседзі, сваякі, людзі прывыклі абыходзіцца сваімі сіламі, і паслуга таму менш запатрабаваныя. А калі будзе попыт, мы прапануем.

Знаёма прыехала з пахавання сваяка. Расказала, як цяжка далосся ўсё арганізаваць. «Вёска вымірае. Палова хат — пустыя. Засталіся адны пенсіянеры, пераважна бабулкі. Сваёй прыехалі на сваіх машынах, вядома, легкавых. Першае, з чым сутыкнуліся: як прывезці труну з райцэнтра за 30 кіламетраў? У легкавік такі груз не памесціцца. Пакуль шукалі прыватніка ў незнаёмым горадзе, ледзь не паўдня прайшло.

Далей — болей. Калгаса ў вёсцы больш няма, зямлі далучылі да іншай гаспадаркі, цэнтр за 10 кіламетраў. Ледзь дамовіліся з грузавіком, каб завезці нябожчыка на могілкі. Вырашылі гэта пытанне — аказалася, няма каму капаць магілу. Зноў жа неяк угаварылі мужчын з суседняй вёскі, тым загаліліся. А калі ранкам прыехалі на работнікаў, адзін з іх ужо быў добра нападлітку... Так-сяк агульнымі намаганнямі выкапалі яму. А вось выносіць з хаты труну з цэлам давялося сваякам, больш не было каму. Хоць, паводле даўніх традыцый, гэта павінны рабіць чужыя людзі. У такі час давялося займацца нейкімі дробнымі справамі, нервавацца, бегач туды-сюды, замест таго каб пасядзець апошняга гадзін пачынаць з родным чалавекам», — ледзь стрымлівала слёзы калыжанка.

Родныя мясціны мінчанкі, якая ў роспачы расказала мне сваю гісторыю, у суседняй вобласці з Брэсцкай, недалёка ад мяжы з Пружанскім раёнам. Таму найперш я пацікавілася справамі ў гэтым кірунку ў Зеляневіцкім сельсавецкім Пружанскага раёна. Зеляневіцкі знаходзіцца за 60 кіламетраў ад райцэнтра і за 15 кіламетраў ад гарадскога пасёлка Ружаны. Старшыня

Ідэя наша — бензін ваш

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Вядома, гэта вельмі прывабная перспектыва: засялішыся калісьці ў інтэрнат, цяпер займаецца невялікую кватэраку ва ўласнасць за парайнальна невялікія грошы ў растэрміноўку. І гэта пры тым, што многія з былых жыхароў, пакуль часова пражывалі ў інтэрнаце, адкладвалі грошы, паступова будавалі ўласнае жыллё і цяпер у ім жывуць. Іншыя ж вырашылі, што для іх ёсць больш прывабны шлях атрымання кватэры — «даіснаць» улады шматлікімі зваротамі. І ўлады, якія не асмелваюцца прычыніць тым, хто кідае веерам лісты ва ўсе інстанцыі, добраахвотна адказваюць на іх заплыты.

Калі перачытала влізны стос папер, урэшце зразумела, што, па сутнасці, гэта не скарга, а... ідэя

Святлана КАЛЕСНІКОВІЧ, намеснік дырэктара ААТ «Электраапаратура» па ідэалагічнай рабоце:

— Прадпрыемства сёння — не ўласнік дома. Калі мы актыўнаваліся, то перадалі гэты інтэрнат дзяржаве. Жылы будынак знаходзіцца ў рэспубліканскай уласнасці. Права бязвыплатнага карыстання ім дэлегаваў ААТ «Электраапаратура». Мы з'яўляемся арандатарамі. Прымусяць прадпрыемства змяніць статус доўг у тэакой сітуацыі ніхто не можа. Тыя рашэнні, якія прымаюць гарадскія ўлады, маюць толькі рэкамендацыйны характар.

грамадзян. Яны выйшлі з прапановай да кіраўніцтва прадпрыемства (дарэчы, адкрытага акцыянернага таварыства), якое ідэю падрабязна разгледзела, але палічыла неэтаэзгоднай. Пасля гэтага не згодныя з такім фіналам грамадзяне вырашылі, што на ўласніка, які аказваў негаворлівым, можна паўліваць праз гарадскія ўлады. Калі меркаваць па афіцыйных адказах, ніхто не супраць увабавлення мары жыхароў у жыццё, але галас у гэтым дыялогу — толькі рэкамендацыйны. Не супраць і Міністэрства прамысловасці (а інтэрнат з'яўляецца рэспубліканскай маёмасцю), але ж права апошняга слова яно пакідае за ААТ «Электраапаратура». Аднак упарты кіраўніцтва прадпрыемства добра ўмеў лічыць грошы. І дэкладна ведае, у якую «капеечку» абдысцьца ўвабавленне ідэі жыхароў у жыццё.

Згодна з заканадаўствам, каб змяніць статус, папярэдне трэба прасвецці шэраг мерапрыемстваў: выселіць усіх, хто жыве ў інтэрнаце, у часовае жыллё, капітална адрамантаваць будынак, і потым засяляць людзей нанова. А капрамонт 40-гадавога будынка — гэта дах, фасад, месяцы агульнага карыстання, сутэрэны, прылеглая тэрыторыя, усе інжынерныя сеткі і дадатковыя збудаванні... Плюс у прадпрыемства няма іншага жылля, куды б часова можна было

перасяліць грамадзян. Такім чынам кіраўніцтва «Электраапаратуры» з магчымым змяненнем статусу дома можа займаецца больш праблемам, чым мае на гэты момант.

І нават калі б мара жыхароў спраўдзілася, далёка не ўсе, хто сёння жыве ў інтэрнаце, мелі б права вярнуцца у яго пасля рамонту, кажа намеснік генеральнага дырэктара камунальнага вытворчага ўнітарнага прадпрыемства «Гомельскае гарадское ЖКК» Вольга КУЗНІЦОВА:

— Пасля змены статусу будынка не ўсе грамадзяне, якія пражываюць па ўказаным адрасе, будуць мець падставы на вяртанне. Бо высяленне адбываецца з інтэрната, а засяленне — у жылы дом. Па розных дакументах людзей высяляюць і засяляюць. Гэта будзе вырашацца ў індывідуальным парадку.

Між тым, калі ўпарта грамадзяне перамогуць, іх метады барацьбы за ўласнасць могуць узіць на ўзбраенне жыхары іншых інтэрнатаў. Жыллё сёння ўсім патрэбна. А потым з'явіцца ініцыятыўная група, якая кіне заклік і збярэ галасы за ператварэнне цырка ў рынак, тэатра ў дыскаўтар, а тэлевежы ў сушылку для бізнэсу...

Больш за ўсё мне спадабалася фраза, якой заканчваецца выкладанне ідэі: «Калі нас 15 гадоў ніхто не чуе, то куды нам яшчэ звяртацца? Няўжо ў апэляцыйную прэсу?». Як казаў вядомы літаратурны герой:

«Заграница вам дапаможа. Пакуль. Пішыце пісьмы».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

P.S. Гомельскі гарвыканкам да старшынні яага, Пятра Кірычэнікі, жыхары дома звярталіся асабіста, падрыхтаваў адказ за подпісам намесніка старшынні гарвыканкама Ігара Корска:

«Грамадзяне, якія пражываюць у інтэрнаце больш за 10 гадоў, могуць стаць уласнікамі жылых памяшканняў, пабудаваных іх з выкарыстаннем ільготнага крэдыту. Устапоўлена, што на ўліку тых, хто мае патрэбу ў паліяцыйнай жыллёвай умоў, па месцы працы стаіць 36 сем'яў; права на будаўніцтва жыллага памяшкання з дапамогай ільготнага крэдыту маюць 95 сем'яў, якія пражываюць у інтэрнаце больш за 10 гадоў. Аднак падчас абмеркавання прысутныя на сходзе жыхары інтэрната адмовіліся даць сваю згоду на ўдзел у будаўніцтве кватэр... Гомельскі гарадскі выканаўчы камітэт не прычыніць змене статусу інтэрната па вул. Савецкай, 168 на жылы дом са згоды і па хадзіліцтве ўласніка. Існуе працэдурна змены функцыянальнага прызначэння капітальнага будынка — яна павінна ажыццяўляцца ААТ «Электраапаратура» са згоды Міністэрства прамысловасці Рэспублікі Беларусь (уласніка будынка)».

...А расплачваецца бюджэт

У адпаведнасці з урадавай праграмай прадпрыемствы жылёва-камунальнай гаспадаркі павінны знізіць затраты на аказанне паслуг насельніцтву не менш чым на дзесяць працэнтаў, а таксама скараціць страты ў цэплавых сетках. Аднак кантрольна-аналітычныя мерапрыемствы ў Гродзенскай вобласці сведчаць, што з выкананнем праграмы ёсць сур'ёзныя праблемы. А вынікі правяркі аднаго з раённых прадпрыемстваў ЖКГ прывялі кантралёраў ледзь не ў стан шоку.

У прыватнасці, там былі перавышаны зацверджаныя аб'ёмнакам удзельныя нормы расходаў электраэнергіі ацяпляльнымі кацельнямі ў аб'ёме 592 тысячы кВт на суму больш за 500 мільянаў рублёў, дапушчаны звышнорматывыя страты цэплавэнергіі ў цэплавых сетках у колькасці 9998,4 Гкал на суму 4,7 мільярда рублёў. Пры гэтым, замест пакрыцця звышнорматыву страт за кошт уласных

крыніц, частку затрат аднеслі на сабекошт паслуг а ацяплення, што аказваецца спажаўцам. Што, у сваю чаргу, пацягнула незаконнае атрыманне з раённага бюджэту субсідый на фінансаванне часткі расходаў па паслугах насельніцтву.

Акрамя таго, дзяржаўнымі кантралярамі выяўлены факты неабгрунтаванага адняснення ў 2011-2012 гадах на сабекошт камунальных паслуг кошту работ па мадэрнізацыі сетак цэплавабезбячэння. У выніку незаконна атрымалі 579 мільянаў рублёў бюджэтных субсідый.

Улічваючы характар выяўленых парушэнняў і меры прычыненай шкоды, да правяркі падключыліся супрацоўнікі Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК Беларусі па Гродзенскай вобласці. У дадзены дзень да дырэктара раённага прадпрыемства ЖКГ заведзена крываминальная справа.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Открытое акционерное страховое общество «Тензионные гарантии»

Учетный номер платателя: 806000061
Вид экономической деятельности: 6310
Организационно-правовая форма: 220
Орган управления: 99000
Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: Минск, ул. Я. Коласа, 38/16, к. 3

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 года

Активы	Код строки	на 1 января 2013 года	на 31 декабря 2011 года
I. Долгосрочные активы	1		
Основные средства	110	122 126	133 113
Нематериальные активы	120	68 653	79 081
Долевые вложения в материальные активы	130		
в том числе:			
инвестиционная недвижимость	131		
предметы финансовой аренды (лизинг)	132		
прочие долевые вложения в материальные активы	133		
Вложения в долгосрочные активы	140		
Долгосрочные финансовые вложения	150	400	400
Долгосрочная дебиторская задолженность	160		
Отложенные налоговые активы	170		
Прочие долгосрочные активы	180		
Итого по разделу I	190	191 179	212 594
II. Краткосрочные активы	2		
Завасы	210	20 068	13 911
в том числе:			
материалы	211	20 068	13 911
незавершенное производство	212		
прочие запасы	213		
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	215		
Расходы будущих периодов	220	6 282	4 664
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	230	3 546	939
Доля перестраховщика в страховых резервах	240		
в том числе:			
резерв незаработанной премии	241		
резервы убытков	242		
другие технические резервы	243		
Краткосрочные финансовые вложения	250	44 128	5 233
Краткосрочные финансовые вложения	260	28 281 308	11 127 429
Денежные средства и их эквиваленты	270	31 618 592	14 232 643
Прочие краткосрочные активы	280		
Итого по разделу II	290	59 973 924	25 384 819
Баланс	300	60 165 103	25 597 413
Собственный капитал и обязательства	3		
I. Собственный капитал	1		
Уставный капитал	410	9 600 000	9 600 000
Неоплаченная часть уставного капитала	420		
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430		
Резервный капитал	440	686 540	332 737
в том числе: резервный фонд заработной платы	441		
Добавочный капитал	450	93 997	83 209
в том числе прирост (переоценка) стоимости объектов недвижимости, приобретенных за счет страховых резервов	451		
Нераспределенная прибыль (неоткрытый убыток)	460	13 044 258	6 321 996
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		
Целевое финансирование	480		
Итого по разделу III	490	23 424 795	16 337 942
IV. Страховые резервы и фонды	5		
Резервы по видам страхования, относящимся к страхованию жизни	500	7 824 074	4 305 967
Резервы незаработанной премии	501		
Резервы убытков	502		
Другие технические резервы	503		
Иные страховые резервы	504		
Фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	505	10 925	202
Гарантийные фонды	506	10 966	220
Иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	507		
Итого по разделу IV	509	7 845 965	4 306 389
V. Долгосрочные обязательства	6		
Долгосрочные кредиты и займы	610	24 007 758	
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	620		
Отложенные налоговые обязательства	630		
Доходы будущих периодов	640	4 449 271	4 449 271
Резервы предстоящих платежей	650		
Прочие долгосрочные обязательства	660		
Итого по разделу V	690	28 457 029	4 449 271
VI. Краткосрочные обязательства	7		
Краткосрочные кредиты и займы	710		
Краткосрочные обязательства по лизинговым платежам	720		
Краткосрочная кредиторская задолженность	730	437 314	503 811
в том числе:			
страхователям	731	38	
страховым агентам и брокерам	732	327 250	6 006
прочим кредиторам по операциям страхования, страхования	733		
по операциям перестрахования	734		
депо премий по рискам, переданным в перестрахование	735		
поставщикам и подрядчикам по авансам, подотчетным	736		
по налогам и сборам	737	79 803	492 176
по социальному страхованию и обеспечению	738		
по оплате труда	739		
по лизинговым платежам	740		
собственному имуществу (участникам)	741		
прочим кредиторам	742	30 223	5 629
Обязательства, предназначенные для реализации	750		
Доходы будущих периодов	760		
Резервы предстоящих платежей	770		
Прочие краткосрочные обязательства	780		
Итого по разделу VI	690	437 314	503 811
БАЛАНС	700	60 165 103	25 597 413

	1	2	3	4
Заработанные премии, нетто (итог строк 074 и 082)		085		
Отпущенные убытки (страховые выплаты), брутто		090		
Доля перестраховщика в убытках (страховых выплатах)		091		
Отпущенные убытки (страховые выплаты) с учетом перестрахования, нетто (строки 090 - 091)		092		
Изменение резервов убытков (страховых выплат), брутто		095		
Изменение доли перестраховщика в резервах убытков (страховых выплатах)		096		
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования, нетто (итог строк 095 и 096)		097		
Заработанные премии за вычетом страховых убытков (страховых выплат) (строки 085 - 092 + 097)		100		
Изменение других технических резервов		110		
Изменение иных страховых резервов		120		
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийных фондов		130		
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством		140		
Расходы на ведение дела, всего		150		
в том числе:				
комиссионное вознаграждение и тантэмы по рискам, принятым в перестрахование		151		
комиссионное вознаграждение и тантэмы по рискам, переданным в перестрахование		155		
Доходы и расходы по деятельности, связанной со страхованием иным, чем страхованием жизни		160		
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхованием жизни (строки 100 + 110 + 120 - 130 - 140 - 150 + 160)		170		
Доходы по инвестиционной деятельности		180	75 376 862	29 438 395
в том числе:				
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов		181		6
доходы от участия в уставном капитале других организаций, проценты к получению		183	1 751 238	1 292 358
прочие доходы по инвестиционной деятельности		184	73 625 624	28 146 031
в том числе:				
доходы по инвестиционной деятельности		190	69 255 953	23 862 303
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов		191		
прочие расходы по инвестиционной деятельности		192	69 255 953	23 862 303
Доходы по финансовой деятельности		200	840 263	1 854 782
в том числе:				
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств		201	840 263	1 854 782
доходы по финансовой деятельности		202		
Расходы по финансовой деятельности		210	621 235	1 112 525
в том числе: проценты к уплате		211	40 534	
доходы по финансовой деятельности и обязательства		212	580 701	803 005
прочие расходы по финансовой деятельности		213		309 520
в том числе:				
расходы по финансовой деятельности		220	(1 251 704)	(360 894)
Итого по разделу VII		230	5 088 233	5 957 455
Прибыль (убыток) отчетного периода (строки 160 + 170 + 230)		240	7 055 121	6 937 181
Налог на прибыль		250	332 859	615 185
Изменение отложенных налоговых активов		260		
Изменение отложенных налоговых обязательств		270		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)		280		
Чистая прибыль (убыток) (строки 240 - 250 + 260 + 270 - 280)		290	6 722 262	6 321 996
Результат от пересчета долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)		300	10 788	83 209
Совокупная прибыль (убыток) отчетного периода (строки 290 + 300 + 310)		320	6 733 050	6 405 205
Базовая прибыль (убыток) на акцию		330	112	105
Разводненная прибыль (убыток) на акцию		340		

Руководитель Н.М. Белова Главный бухгалтер А.Л. Гордз

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

по бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Тензионные гарантии»

19 февраля 2013 года г. Минск

Адрес: _____

лицо, которому адресуется аудиторское заключение: И.о. директору ОАО «Тензионные гарантии» Гордзугу Андрею Леонидовичу

Аудируемое лицо: _____

Наименование полное: Открытое акционерное страховое общество «Тензионные гарантии»;

Наименование сокращенное: ОАО «Тензионные гарантии»;

Зарегистрировано: 220013, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Я. Коласа, д. 38/16, ком. 3, тел./факс: 312 42 51;

сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации страховой организации выдано Министерством финансов Республики Беларусь 14 октября 2002 года, приказ № 1244, в ЕГР организационно-финансово-хозяйственной деятельности ОАО № 806000061, УНП 806000061.

Аудитор: ОИО: Вережубова Татьяна Анатольевна;

Место жительства: 220019, г. Минск, ул. Сухаревская, 39-6, тел. 206 02 49;

сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя № 100479384 от 25.02.2000, выдано администрацией Фрунзенского района г. Минска;

УНП 100479384;

зарегистрирована в Государственном реестре аудиторов и аудиторских организаций № 85 от 16.02.2000;

к

«МЫ НЕ КАЖАМ, ШТО БУДЗЕ ЛЁГКА, АЛЕ ХОЧАМ ПАКАЗАЦЬ РОДНЫМ ДЗЯЦЕЙ З СІНДРОМАМ ДАЎНА, ШТО ЯНЫ НЕ АДЗІНОКІЯ»

Ніхто з бацькоў не ведае, які лёс чакае яго дзіця, нават калі яно нарадзілася зусім здаровым. Што тады казаць пра людзей, запалоханых забаронамі пра дзятэй-даўнаў! Многія проста бяцца дадатковых цяжкасцяў з выхаваннем не таго ка, як ва ўсіх, дзіцяці, асабліва гэтага грэбліва-пагардлівага стаўлення да сябе. І ідуць на паводзе ў тых, хто пераконвае адмовіцца ад праблемнага малага.

Геранія нашай публікацыі таксама спачатку адмовілася ад хворага сына. А праз 4 месяцы забрала яго дадому. Таму што зразумела — іншак звар'яеце... Гэты ўчынак цалкам змяніў не толькі жыццё яе і сына Мікіты, але і пацягнуў за сабой шэраг змяненняў у лёсах іншых людзей з яе родных Баранавіч, якія сутыкнуліся з той жа праблемай. А яшчэ — стаў тэстам на чалавечнасць, пачаткам ланцужка добрых спраў, даведаўшыся пра якія, пачынаеш лепш думаць пра людзей...

ЗАБРАЛА Я МІКІТУ ЎЖО БЕЗ МУЖА...

Жыццё 42-гадовай Ірыны Богрыі з Баранавіч можна дакладна падзяліць на два перыяды: да дзіцяці і пасля. Таму што з яго нараджэннем змянілася абсалютна ўсё. Памяняліся сябры. Ранейшыя вышлі: некаторыя не ведалі, які сябе паводзіць у гэтай сітуацыі — спачуваць ці рабіць выгляд, што нічога не адбылося, іншыя проста не хацелі бачыць яе сына. Любімую працу давялося пакінуць. З мужам — развесціся...

У 1999 годзе, калі я была цяжарная, узніклі праблемы з рэактывамі, і мне не зрабілі адпаведны аналіз. Слабенькі УГД-апарат таксама нічога не знайшоў. Але калі нарадзіўся Мікіта, я адразу ўсё зразумела, — успамінае Ірына. — Я ж сама медработнік. Па-першае, у такіх дзятэй кароткая шыяка, своеасаблівы нос і вушкі. А яшчэ яны не крычаць, вельмі млявыя...

Для мяне гэта было шокам! І калі дзіцяці споўнілася 3,5 месяца, я адмовілася ад яго. Паддалася на ўгаворы бацькоў мужа: у цябе, маўляў, яшчэ народзіцца здаровае дзіця, а пра гэтае забудзься...

Даведка «Звязды» «ЗОРНЫЯ» ПРЫКЛАДЫ

Дзіця, адзначанае сіндромам Даўна, расце ў сям'і першага прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына. Хлопчык нарадзіўся ў другім шлюбe яго дачкі Таццяны. Лаліта Міляўска гадуе дачку Еву, якой спачатку дактары паставілі дыягназ сіндром Даўна. Пазней, па словах артысткі, медыкі змянілі гэты дыягназ на аўтызм. Ірына Хакамада ў 1997 годзе нарадзіла дачку Марыю. Некалькі гадоў таму яна прыйшла з ёю на прэміеру фільма «Хронікі Нарніі: Прынц Каспяны». Выхад у свет быў нялёгкай. Усе ўбачылі, што яе дачка пакутуе на сіндром Даўна, — і пранікліся павагай да стойкай жанчыны, якая не стала саромецца гэтага.

на гарадское грамадскае аб'яднанне «Ты не адзін», старшынёй якога стала Ірына Богрыі (а неафіцыйна яно існуе ўжо 6 гадоў). Туды ўваходзяць 15 сям'яў, у якіх жывуць дзятэй і маладыя людзі з сіндромам Даўна ва ўзросце ад 4 да 26 гадоў (і, дарэчы, у большасці такіх сям'яў таты адсутнічаюць).

Чаму мы стварылі гэтую арганізацыю? — перапытвае Ірына. — Каб нешта змяніць. Мы хочам паказаць такім мамам, што яны не адны, што ёсць і іншыя людзі ў такой жа сітуацыі — і што не трэба ставіцца да яе як да невыноснага гора. Мы не кажам, што будзе лёгка. Якое тут лёгка, калі здароваму дзіцяці трэба 5 разоў сказаць, каб яго нешта запамінала, а нашым дзятцам трэба сказаць гэта 45 разоў! Здаровае дзіця пачынае хадзіць у год, а мой Мікіта, напрыклад, пайшоў у 2,5 года, а гаварыць пачаў толькі ў 3. Але затое якая гэта радасць: мой сын пайшоў, ён загаварыў! Яна нашам татам большая, таму што мы даўжэй чакаем гэтага.

...Я ўспамінаю сябе, калі толькі нарадзіўся сын. Я не ведала, што рабіць, куды ісці. А нашы спецыялісты могуць так пагаварыць з табой, што жыць не хочацца. Я не ведаю, па якіх падручніках вучацца нашы дактары. Калі я пыталася ў радзілыні, якім будзе маё дзіця, яны адказвалі: ну вось споўніцца вам 20 гадоў, вы будзеце ісці з ім па вуліцы, і ён раптам плюне на каго-небудзь... Але ж ён так не робіць!

Мой Мікіта лёгка і хутка запамінаў любімы верш. Ён вучыцца ў спецкласе 13-й сярэдняй школы г. Баранавічы, і вучыцца добра. Вядома, праграма для такіх дзятэк спрошчана. Але ён замест 4 класа навукаўцаў ўжо на праграме 6-га... Мікіта дасціпны. Любіць саваніцы камедыі і вельмі да месца цытуе фразы з іх. Часам кажа такія філасофскія рэчы...

Тацяна, дачка Святланы Пылік, педагога па адукацыі, пра якую казалі, што яе немагчыма будзе вучыць хоць чаму-небудзь, практычна без памылкаў піша дыктоўкі на рускай і беларускай мовах. — Калі Тані было паўтара года, у Мінску прафесар сказаў, што

Мікіта БОГРЫІ (наперадзе) і Тая ПЫЛІК (справа) разам з Ірынай ДАРАФЕЕВАЙ.

яна будзе раслінай, жывой лялькай, якая ўмее толькі есці і нікога пазнаваць не будзе, — распавядае Святлана Пылік. І быў іншы выпадак: у 3 гады мы з Таняй трапілі ў дзіцячую бальніцу з запаленнем лёгкіх. Да нас прыйшоў неўрапа-толаг, хоць я яго не клікала. Ска-заў: «У вас добрая дзятчынка» і даў мне кніжку «Сучасныя метады і падыходы навучаня і выхавання дзятэй з сіндромам Даўна». Я ў ёй прачытала такія рэчы! Аказаваецца, гэтых дзятэй можна вучацца, яны значна разумнейшыя за ўсе іншыя разумова адсталыя катэ-горыі! Вось такі падыход — у пра-фесара і простага доктара. Я тады з той бальніцы не выйшла, а на крылах паліцэла! Здавалася, усё ў нас атрымаецца! І атрымалася!

Дзятэй з аб'яднання «Ты не адзін» удзельнічаюць у праекце «Я слява», танцуюць, ездзяць з канцэртамі па дзіцячых дамах-інтэрнатах. — І такія моцныя ўражанні ад гэтых павязд засталося! Яны ўжо з многімі зоркамі эстрады асабіста знаёмія! З Аляксандрам Ціхановічам і Ядвігай Па-пайскай, Тамарай Лісіцкай, Але-гасам Лепешанковым, Аляксеем Хлястовым, Інай Афанасьевай, Ірынай Дарафеевай, Ларысай Грыбалёвай... — пералічаюць Ірына і Святлана.

А пачыналася ўсё з маляван-ня, з працы. У школе настаўніца працы навучыла нашых дзятэй вышываць, плесці з бісеру, ра-біць мяккія цацкі. Зараз усё ў за-халпенні ад іх вырабаў! Потым да нас далучылася хрэаграф Іна Самотый. Спачатку развучалі простыя дзіцячыя танцы. Убачы-лі, што атрымліваецца, і сталі вучыцца аплоскам, усходняму, кі-тайскаму танцу. З кожным годам нумары становяцца ўсё больш складанымі...

ЛАНЦУЖОК ДАБРЫНІ Ірына здолела знайсці ў гора-дзе людзей, якія сталі дапама-гаць такім дзятцам. Абсалютна бескарысна, нікога не чакаю-чы ўзамен, проста таму, што ў іх ёсць такая магчымасць — дапа-магчы. Вельмі цяжка ўтрымацца, каб не назваць хая б нежарых з іх — людзей, якія дапамагаюць не парвацца ланцужку добра.

Гэта Тамара Ангурэц, гаспа-дыня салона вясельнай моды «Папалюшка». Дапамагае ўжо 6 гадоў, яна ніколі не адмаў-ляе. Дае ўборы і усё, што можа да-даць. Неяк мамы папрасілі ў «Папалюшку»... клоўна — каб, па-куль іх дзятэй даюць канцэрт, ён забавляў ляжаных хворых. Быў і клоўн, і вельзарны пакет манда-рынаў для дзятэй...

Дапамагаюць аб'яднанню «Ты не адзін» індывідуальныя прадпры-мальнікі Віктар Леснічэнка, Ірына Ярашук і Надзея Вашчылка. — Сяргей і Людміла Грыбоў-скія, гаспадары малочнага бара «Васьміножкі», накрывалі на-шым дзятцам шыкоўныя салодкія сталы, абсалютна бясплатна, і ні разу не адмовілі, — удзячна ўспа-мінаюць мамы. — Індывідуальны прадпрымальнік Аляксандр Коўш, прачытаўшы пра нас у газеце, па-тэлефанаваў і прапанаваў даць свой юрыдычны адрас. Сам ха-дзіў і ў выканкам, і ў падатковую інспекцыю, каб усё ўдакладніць, арганізаваць. Даў грошай, каб мы маглі заплаціць дзяржаўшліну. Паўміліёна — гэта нямагла. І за-раз, калі мы рытуемце да рашэн-нікаў, сказаў: прыходзьце ў маю краму і выбірайце падарункі.

Пачаўшы такое, пачынаеш разумець, колькі ў нас добрых людзей... КАЛІ ЗОРКІ ЗАПАЛЬВАЮЦЬ, ЗНАЧЫЦЬ, ГЭТА КАМУСЬЦІ ПАТРОБНА...

«Навостта патрэбны нам гэ-тыя дзятэй? — усклікну, магчыма, хтосьці з чытаюць... Чаму ім трэ-ба ўдзяляць столькі увагі? Не ведаю, але, магчыма, яны нара-джаюцца, каб даваць і гэты свет дабрый... І ўсюсюна, «прабываючы» неаб'якавых людзей на добрыя ўчынкы, і прама — бо людзі з сін-дромам Даўна не ў стане нікога пакрыўдзіць. Вядома, яны неса-мастойныя — і назаўжды заста-нуцца дарослымі дзятцамі. Затое, калі не саромецца такога дзіцяці і гадаваць яго ў любові, у адка-з яно здольнае прынесці сваім ро-дным мора шчасця. Таму што ўмее спачуваць, шкадаваць: абдыме, за руку возьме, знойдзе ласкавыя словы, супакаіць... Людзі з сін-дромам Даўна часта радуюцца і незнаёмым, могуць абняць таго, хто спадабаўся. І не трэба нявіць Бога, крўндзячы іх. Ім жа дадзены такі талент — ставіцца да гэтага свету дабрый, чым іншыя!

Святлана БУСЬКО.

Ірына БОГРЫІ робіць усё, каб жыццё такіх дзятэк стала больш яркім.

КАМЕНТАРЫЙ

Дырэктар Баранавіцкага гарадскога цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Волга ЗЯНЬКЕВІЧ: Ірына Богрыі — вельмі ініцыятыўная мама, і яна забрала вакол сябе такіх жа людзей, што сталі адной камандай. Яны ўдзельнічалі ва ўсіх мерапрыемствах, нават калі арганізацыя яшчэ не была аформлена юрыдычна, шчыльна супрацоўнічаюць з каталіцкім касцёлам, кангрэгацыяй сясцёр-місіянерак.

Ірына прымудрала сцэнарый і сама знала вельмі цікавыя відэаролік пра дзятэк з такім дыягназам, які заняў першае месца на аблас-ным відэаконкурсе ў Брэсце. Гэты ролік уяўляе сабой погляд збоку, паказвае людзям, які брыдка часам яны сябе паводзіць з даўнятамі. Як некаторыя касавурацца і перасаджваюцца далей ад іх, або мамы хутчэй забіраюць сваіх дзятэй і адыходзяць, калі з'яўляецца ма-ма з хворым дзіцем... І гэты погляд мімаволі наводзіць на думку: у каго ж дыягназ горшы?

Наша аддзяленне таксама наведваюць дзятэй з такім сіндромам. У горадзе шмат навучальных устаноў, якія прапуюць з такімі дзеш-мі. Гэта цэнтр карэкцыйна-развіваючага навучаня і развіцця, ёсць школы, дзе маюцца карэкцыйныя класы для дзятэк з асаблівасцямі развіцця. Акрамя таго, ёсць інтэграцыйныя класы ў СШ № 13.

Усе такія дзяткі розныя, сярод іх ёсць і вельмі таленавітыя. Калі маладому чалавечу ці дзятчыне спаўняецца 18 гадоў, ім вызнача-ецца група інваліднасці, і ў адпаведнасці з гэтым яны ўжо могуць звяртацца за дапамогай да нас.

Наша аддзяленне дзённага знаходжання людзей з асаблівасцямі развіцця існуе ўжо 5 гадоў і выкарыстоўвае розныя формы працы. У нас ёсць працоўныя і творчыя майстэрні, дзейнічаюць 8 гурткоў і клубы. Наведваюць наша аддзяленне людзі з абмежаванымі ад 18 і да 40 гадоў. Яны набываюць пэўныя навыкі і ўменні, а такса-ма праходзяць працоўную рэабілітацыю, атрымліваюць уяўленне аб рэжыме, дысцыпліне. Іх работы мы потым прадаём на дабра-чынных кірмашах, хлопчыкі і дзятчынкі атрымліваюць узнагаро-джанне. Вядома, можна напісаць заяву на аказанне матэрыяльнай дапамогі, дзяржава падтрымлівае людзей з абмежаванымі. Але гэта адно, і зусім іншае — калі такія людзі самі зарабляюць грошы і нясуць іх дадому, у сям'ю. Гэта стала магчымым дзякуючы таму, што хлопчыкі і дзятчынкі, якія прайшлі ў нас працоўную рэабіліта-цыю, афармляюцца як рамеснікі.

■ Спажывец

ЧАГО ЧАКАЦЬ АЙЧЫННАМУ АЎТАВІЗНЭСУ?

Буйнейшы ў СМД міжнародны аўтахол-дынг «Атлант-М», які прадае і абслугоў-вае аўтамабілі не толькі ў Беларусі, але і ў Расіі і ва Украіне, запрасяе на сустрэчу журналістаў, каб раскажаць аб велькіх працы за мінулы год і сёлетніх тэндэ-цыях. Цікавымі падаюцца думкі кіраўніц-тва холдынга аб сітуацыі на сённяшнім айчынным аўтамабільным рынку.

ПЛЮСЫ І МІНУСЫ МІНУЛАГА ГОДА

Плюсы — стабілізацыя эканомікі, павелі-чэнне аб'ёму продажаў, скарачэнне «шэрага» імпарту. Доля продажаў холдынга ў Беларусі дамінуючая і дасягнула ўжо 37 працэнтаў. Мінусы — адмена льготы па падатку на да-баўленую вартасць, больш высокая падатко-вая нагрузка, чым у Расіі, высокая банкаўскія працэнты па аўтакрэдытах і як вынік — невя-лікая запатрабавальнасць да іх насельніцтва. Усё гэта ўплывае на тое, што продаж новых аўтамабіляў хоць і расце, але рэкорднага для Беларусі ўзроўню 2008 года ён пакуль не да-сягнуў. Па краіне ўсімі аўтадылерамі за год было прададзена каля 20 тысяч новых аўта-мабіляў. Продаж легкавушак змяншаўся, а

камерцыйных аўтамашын — узрастаў. І пакуп-нікамі станавіліся пераважна прадпрыемствы і арганізацыі — у 2012 годзе яны ўпершыню куплялі частей, чым фізічныя асобы. Увядзенне высокіх мытных тарифаў не прыпыніла тэндэнцыю ўвозу патрыманых машын. Іх завозяць шмат. Але ў тым патаку відэочына перавага аўтамабіляў з невялікімі аб'ёмамі рухавіка, бо іх «растаможка» абы-ходзіцца значна таней.

ЧАГО ЧАКАЦЬ АЎТАПАКУПНІКАМ У ГЭТЫМ ГОДЗЕ?

Па-першае, надзеі на зніжэнне ставак па крэдытах, якія могуць даць дадатковую ды-наміку аўтагандлю. Расшырэння продажаў лі-нейкі вядомых еўрапейскіх марак, сабраных на расійскіх заводах, якія не патрэбна «рас-таможка». Росту патрэб у абнаўленні аў-тапарку. У апошнія гады з-за крызісу многія адкладвалі гэтае пытанне, але ад яго зусім не адмахнешся: машына ўсе роўна патрэбна. Цікавым было пытанне аб перспектывах збо-рачнай вытворчасці ў Беларусі кітайскіх аўтама-біляў. Прадстаўнікі аўтахолдынга дэпламатычна зазначылі, што пакуль гэты працэс не пачаўся і

гаварыць штосьці канкрэтнае рана. Але паўта-рылі агульнявядому ісціну, што мінімальнае эфектыўнасць аўтазавода сёння панянаецца пры продажах пад 50 тысяч аўтамабіляў у год. А наш рынак, па самых смелых падліках, у 2015 годзе можа запатрабаваць недзе пад 25 тысяч новых аўтамабіляў. Далеі толькі беларусы «кіта-цы» здолее прабіцца на ёмісты расійскі рынак. Але, апроч вытворчасці новай маркі, у Беларусі трэба наладжваць яшчэ магутнюю сетку яе про-дажу, сэрвісу пад запланаваных аб'ёмаў.

ШТО АДБЫВАЕЦЦА НА АЎТАРЫНКУ НАШЫХ БЛІЖЭЙШЫХ СУСЕДЗЯЎ

Цікава гэта і таму, як заўважыў гендырэктар холдынга «Атлант-М» у Беларусі Сяргей Самой-ла, іх сённяшня тэндэнцыі звычайна праз пару гадоў становяцца актуальнымі і ў Беларусі. У Расіі ў мінулым годзе ўстаноўлены рэ-корд продажаў новых аўто — 2 мільёны 215 тысяч машын. Цяпер гэта другі па велічыні аўтарынак Еўропы. Але ён набліжаецца да мяжы свайго насычэння. Такія тэмпы росту тут ужо наўрад ці магчымыя. А ва Украіне рынак стагнірвае. І хая за год продажы машын павялічыліся на 6 працэн-

Векавыя дочкі Асвеі, альбо Сто гадоў — яшчэ не мяжа!

101-гадовая Рыліна Сцяпананаўна МІХНО з дачкой Аляксандрай.

Так могуць сказаць толькі тыя з доўгажыхароў, якім удалося (ці давялося?) пе-расягнуць гэтую незвычайную ўзроставую вышыню. І, што здзіўляе, сказаць пра гэта з усмешкаю, нібыта за плячыма не цэлае стагоддзе з яго цяжарам войнаў, рэвалюцый, перабудоў і развалаў, а зусім нядоўгі, непрыкметны прамежак часу. Рыліна Міхно споўнілася ўжо сто адзін год. А на рахунку Юзэфы Паўловіч яшчэ больш — 102 гады. Жывуць гэтыя беларускія жанчыны недалёка адна ад адной — у суседніх населеных пунктах Верхнядзвінскага раёна. Рыліна Сцяпананаўна — з пасёлка Асвея, Юзэфа Сідараўна жыхарка вёскі Сенькава. Хутчэй за ўсё, яны ведаюць адна адну, бо, пагадзіўшыся, немагчыма за гэты доўгі час ніколі не сустрэцца.

Юзэфа Сідараўна адкладвае ў бок гэтыя, усміхаецца. Яна яшчэ цікавіцца навінамі, ясна і жыва разважае пра жыццё. На пазятне пра сакрэт даўгаліцця кажа, што трэба жыць справядліва, нікога не ашукваць, дапамагаць іншым. І тады Бог даць пажыць цэ-лы век. Тады і цяжкая праца, і розныя пакуты — не прашкода. А зведзеце бабе Юзэфе ў жыцці давалося нямагла. Былі ў яе лёсе і нямецкі палон, і пажарышча роднай вёскі. І цяжкае напаўгалоднае пасляваеннае жыццё.

І на долю Рыліны Сцяпананаўны Міхно выпалі немайверныя пакуты — і ўцёкі ад кар-нікаў, і жыццё на балоце ў зімовы час, і вяртанне на папалішча ў зямлянкі... А што ўжо цяжкай працы папарабіла! Абедзве доўгажыхаркі прызнаюцца: ніколі не думалі, што будучы мець гэты доўгі век. І абедзве кажуць, што час прамільгнуў, быццам і не жылі.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

102-гадовая Юзэфа Сідараўна ПАЎЛОВІЧ з вёскі Сенькава.

Сёлета споўняецца сто гадоў з дня народзінаў Сяргея Грахоўскага — выдатнага беларускага паэта з лёсам цяжкім, але характэрным для многіх савецкіх літаратараў мінулага стагоддзя. У сярэдніх трыцца-тых гадоў ён трапіў пад бязлітаснае кола рэпрэсій і толькі праз два дзесяцігоддзі вярнуўся на радзіму. Сам паэт у першым томе выбр-аных твораў напісаў: «У канцы 1936 года акалічэнні прымусілі на доўгі час пакінуць Беларусь, працаваць на розных далёкіх ад літаратуры работах, многаму навучыцца, многае ўбачыць і зазначыць».

Лесатаваў... Забыцтва вечны грэх. Старым дубам сцера б'е пад сэрца. Усё хавае белы саван-снег, Але жывой вярбітка застаецца. — Вярбітка, любая, адно ірбае працу: Не замарай, каб людзі потым зналі, Як білі нам сцягмары ў душы У трыццаці сёймы на лесатавае. Схавай мой верш і ветру перадай Употаі ад завет і аховы: Як выжыву — вярнуся ў любы край. Як не — хай савойкі будуць мае словы. Хай з вольным ветрам верш мой прыляціць Да хаты ў Глуску, Да пячотнай Пічы ... Лесатаваў. Смала слязю блішчыць, І ў небе зрунаві вясны не зычаць.

■ Кватэрнае пытанне

КРЭДЫТ? НА БУДАЎНІЦТВА

Нашай шматдзетнай сям'і для будаўніцтва дома выдзелілі зямельны ўчастак. Праўда, ад яго метраў 150 да магістральнай сеткі водаправода і крыху менш — да лініі электраправада. За чый кошт павінны выканацца работы па падключэнні? Калі за нас, то ці можна выканаць гэтыя работы за кошт ільготнага крэдыту на будаўніцтва? Калі за дзяржаўны, то якімі дакументамі гэта прадугледжана?

Настасся, г. Мінск У адпаведнасці з падп. 1.8 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 7 лютага 2006 г. № 72 «Аб мерах па дзяржаўным рэгуляванні адносін пры размяшчэнні і арганізацыі будаўніцтва жылых дамоў, аб'ектаў інжынернай, транспартнай і са-цыяльнай інфраструктуры», выдзяленне забудовшчыкам зямельных участкаў для будаўніцтва аднакватэрных, блакіраваных жылых дамоў у раёнах малапапавярховай жылёй забудовы ажыццяўляецца пры наяўнасці пазакватэральных збудаванняў і інжынерных сетак, неабходных для іх узвядзення і эксплуатацыі.

Згодна з п. 7 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 27 ліпе-ня 2009 г. № 983, фінансаванне праектавання і будаўніцтва пазакватэрных (пазакватэрных і ўнутрыкватэрных) аб'ектаў інжынернай і транспартнай інфраструктуры да жылых дамоў у раёнах жылёй забудовы, у тым ліку ў раёнах (кватэралях) індывідуальнай жылёй забудовы, ажыццяўляецца за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў на аснове іх роўнадолевага ўдзелу.

За кошт ільготнага крэдыту на будаўніцтва індывідуальнага дома могуць быць прафінансаваны работы ў адпаведнасці з каштарыснай дакументацыяй па ўзвяд-зенні непасрэдна жыллага дома, у тым ліку па пракладцы і падключэнні сетак электра-ра, цэпла-, газа- і водазабеспячэння, каналізацыі, сістэм сувязі, сетак радыёфікацыі і іншых сетак у межах зямельнага ўчастка, выдзеленага пад яго будаўніцтва. Іншыя работы па пракладцы і падключэнні да ўнутрыкватэрных сетак, у прыватнасці, электра- і водазабеспячэння, могуць быць прафінансаваны за кошт уласных сродкаў забудовшчыка і льготнага крэдыту, які выдаецца ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 7 лютага 2006 г. № 75 грамадзя-на, якія пастаянна пражываюць і працуюць у населеных пунктах з колькасцю насельніцтва да 20 тыс. чалавек, на капітальны рамонт і рэканструкцыю жылых памяшканняў, будаўніцтва інжынерных сетак, узвядзенне гаспадарчых паміш-канняў і пабудоў. Такія крэдыты выдаюцца ў парадку, вызначаным спецыяльным Палажэннем (зацверджана пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 18 красавіка 2006 г. № 522).

Віктар САВІЦКІ

ОТЧЕТ ПРЕДПРИЯТИЯ (ОРГАНИЗАЦИИ)
ОАО «ДРОЖЖЕВОЙ КОМБИНАТ»
за 2012 год

Вид деятельности: производство дрожжей
Организационно-правовая форма: открытое акционерное общество
Адрес: 220030, г. Минск, ул. Октябрьская, 14

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.
Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года. Includes sections for I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ and II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ.

СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

III. СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 1 января 2012 г. по 31 декабря 2012 г.
Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2012 года, За январь-декабрь 2011 года

ОАО Черметремонт, РБ
Учетный номер платящика: 600068756
Вид экономической деятельности: Промышленность

Организационно-правовая форма: частная с долей собственности государства в имуществе
Орган управления: Го «Белресурс»
Единица измерения: млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2012 г.
Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

III. СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ период с 1 января по 31 декабря 2012 г.
Table with columns: Наименование показателей, Код строки, за 2012 г., за 2011 г.

6. ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИЯХ
Table with columns: Показатель, Едн. изм., С начала года, За аналогичный период прошлого года

звезда 27 сакавіка 2013 г.
ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА
Полное наименование: Открытое акционерное общество «Универсам Рига»

Адрес: г. Минск, ул. Сурганова, 50, тел./факс 331-80-15
И.О. директор: Кодела Михаил Гаврилович
Ф.И.О. гл. бухгалтера: Черкас Ирина Александровна

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2012 года
Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

III. СОВБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА
Table with columns: Код строки, На 31 декабря 2012 года, На 31 декабря 2011 года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2012 года
Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2012 года, За январь-декабрь 2011 года

6. ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИЯХ
Table with columns: Показатель, Едн. изм., С начала года, За аналогичный период прошлого года

ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО «МИНОБЛИИТ»
ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ
ОАО «Рапс»

223014, Минский р-н, д. Крутица, УНП 600068480
Бухгалтерский баланс на 1 января 2013 г.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.
Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На начало года, На конец года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2012 г.
Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный год, За прошлый год

ОАО «Лидиапэксцентраты»
Общая информация о компании и ее деятельности.

ОАО «Белтрубопроводстрой»
Общая информация о компании и ее деятельности.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2012 г.
Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За январь-декабрь 2012 года, За январь-декабрь 2011 года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2012 года
Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За январь-декабрь 2012 года, За январь-декабрь 2011 года

6. ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИЯХ
Table with columns: Показатель, Едн. изм., С начала года, За аналогичный период прошлого года

ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО «МИНОБЛИИТ»
Открытое акционерное общество «Минобллит»

УНП: 690654706
Вид деятельности: монтаж электрооборудования зданий, включая лифты
Адрес: 223035, Минская обл., Минский р-н, д. Бороляны, 40 лет Победы, 21В

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 года
Table with columns: Наименование статьи, В миллионах белорусских рублей, Наименование статьи, В миллионах белорусских рублей

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2012 по 31 декабря 2012 года
Table with columns: Наименование показателя, Код строки, За отчетный год, За прошлый год

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ
Открытое акционерное общество «Брестский электромеханический завод»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС за 2012 год.
Table with columns: АКТИВЫ, Код строки, На 31 декабря 2012 г., На 31 декабря 2011 г.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2012 г., За январь-декабрь 2011 г.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь-декабрь 2012 г., За январь-декабрь 2011 г.

6. ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИЯХ
Table with columns: Наименование показателя, Единица измерения, За отчетный период, За аналогичный период прошлого года

